

TV SOCIALE WETENSCHAPPEN

Inhoudstafel

Beginsituatie.....	2
Algemene doelstellingen.....	3
Minimale materiële vereisten.....	5
Vakbibliografie	6
Specifieke doelstellingen, leerinhouden, pedagogische en didactische wenken, didactische middelen.....	8
– Organisatorische en administratieve aspecten van de gezondheidszorg.....	9
– Ecologische en preventieve aspecten van de gezondheidszorg	25
– Ethische en sociologische aspecten van de verpleegkunde	34
– Juridische en deontologische aspecten van de verpleegkunde	40

Beginsituatie

Binnen sociale wetenschappen bekijken we de gezondheidszorg vanuit verschillende oogpunten nl. vanuit organisatorisch en administratief perspectief, vanuit ecologische en preventieve aspecten, ethische en sociologische, juridische en deontologische.

In het secundair onderwijs maken de leerlingen met deze elementen kennis via projectweken en allerhande activiteiten zoals o.m. drugs- en alcoholpreventie, gezonde voeding, milieuwEEK, multiculturele dagen, solidariteitsweek. Deze kennismaking volstaat evenwel niet om van een degelijke voorkennis te kunnen spreken.

We verwachten van de leerlingen bijgevolg geen specifieke voorkennis maar wel een open belangstelling voor de modules in sociale wetenschappen.

In de toekomst zullen vakoverschrijdende thema's in het secundair onderwijs aan belang winnen, o.m. via vakoverschrijdende eindtermen en ontwikkelingsdoelen die nu reeds in de eerste graad worden nagestreefd. Het gaat om basisdoelen m.b.t. de thema's gezondheidseducatie, milieueducatie, sociale vaardigheden, burgerzin, leren leren.

De vakoverschrijdende thema's vormen de basis voor de modules in sociale wetenschappen. Gezondheidseducatie en milieueducatie vinden we terug in de ecologische en preventieve aspecten van de gezondheidszorg, burgerzin in de juridische en deontologische aspecten van verpleegkunde, sociale vaardigheden o.m. in de ethische en sociologische aspecten van de verpleegkunde, leren leren en metacognitie in de organisatorische en administratieve aspecten van de gezondheidszorg en verpleegkunde.

De beginsituatie van de leerlingen voor het vak sociale wetenschappen zal er bijgevolg veel rijker uitzien in de komende jaren. Met deze evolutie dient de leraar rekening te houden.

Algemene doelstellingen

Basisconcept

Het leerplan Sociale Wetenschappen is modulair en stapsgewijs opgebouwd.

Elke module bevat een leerlijn m.b.t. een bepaald facet van de gezondheidszorg en deze leerlijnen vormen SAMEN het vak. Deze leerlijnen vertrekken allemaal van een ruime benadering, een theoretisch gerichte verkenning van de basisbegrippen om nadien te onderzoeken wat de betekenis van dit referentiekader is in concreter uitgewerkte thema's en tenslotte in te zoomen op de betekenis ervan in het persoonlijk en professioneel leven.

De specifieke vakdoelstellingen - telkens geformuleerd op de niveaus kennis, vaardigheden, attitudes - worden m.a.w. eerst aangeboden vanuit een macroperspectief en telkens op een complexer manier vertaald tot op het microniveau van de leerling zelf. De visie op verpleegkunde (zie basisconcept in Algemene verpleegkunde) vormt hierbij de leidraad.

Sociale Wetenschappen bevat de modules:

- organisatorische en administratieve aspecten van de gezondheidszorg;
- ecologische en preventieve aspecten van de gezondheidszorg;
- ethische en sociologische aspecten van de verpleegkunde;
- juridische en deontologische aspecten van de verpleegkunde.

Met deze modules streven we na dat de leerling:

- inzicht en metacognitie verwerft i.v.m. de actuele organisatie en structuur van de gezondheidszorg;
- kennis en inzicht verwerft in verband met de organisatorische en administratieve aspecten van de gezondheidszorg en deze correct hanteert in zijn beroepsuitoefening;
- kennis en inzicht verwerft in ecologische en preventieve aspecten van de gezondheidszorg;
- inzicht heeft in de principes van algemene hygiëne en deze toepast in patiëntencontacten en voor zichzelf;
- inzicht heeft in het bestaan van sociale ziekten, de oorzaken, de gevolgen, preventie en hulpverlening en deze kennis toepast in zijn patiëntencontacten;
- actief meedenkt rond de GVO-problematiek;
- zich bewust is van de invloed van het maatschappelijk gebeuren op zijn persoonlijk en professionele leven;
- zich bewust is van de culturele verscheidenheid in onze samenleving en hiervoor openstaat;
- zich bewust is van de beroeps-ethische aspecten;
- inzicht verwerft in verband met juridische en deontologische aspecten die zijn beroep beïnvloeden;
- de juridische en deontologische kennis die relevant is voor zijn beroepsuitoefening correct hanteert;
- kennis, vaardigheden en attitudes m.b.t. al deze facetten integreert in zijn persoonlijk leven en in professionele situaties;
- inzicht verwerft in zijn persoonlijke en professionele groei en de vaardigheden en attitudes ontwikkelt om hier zorg voor te dragen;

Vakkenintegratie

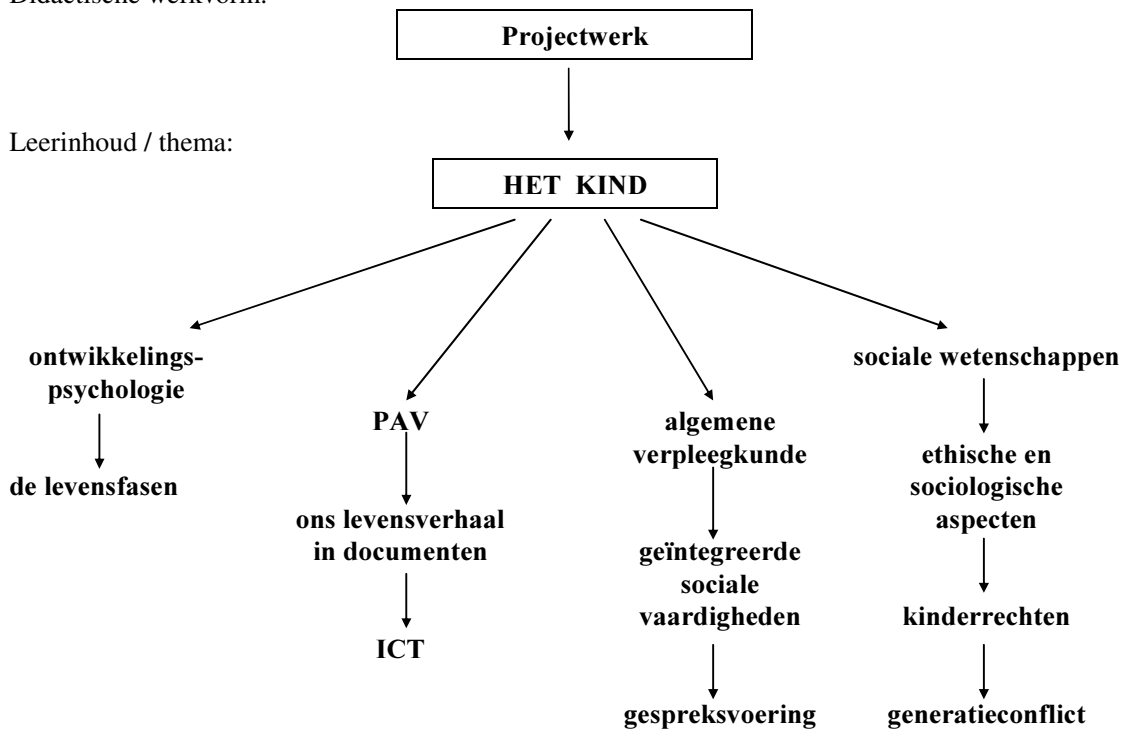
Sociale Wetenschappen zoals hier voorgesteld, biedt extra mogelijkheden tot vakkenintegratie met PAV, psychologie en Algemene Verpleegkunde (o.a. thema geïntegreerde sociale vaardigheden). De integratie kan verlopen via gelijklopende leerinhouden en via didactische werkvormen.

We geven hiervan enkele voorbeelden ter verduidelijking en verwijzen naar de bijlage over de GIP bij de evaluatie.

Voorbeeld 1:

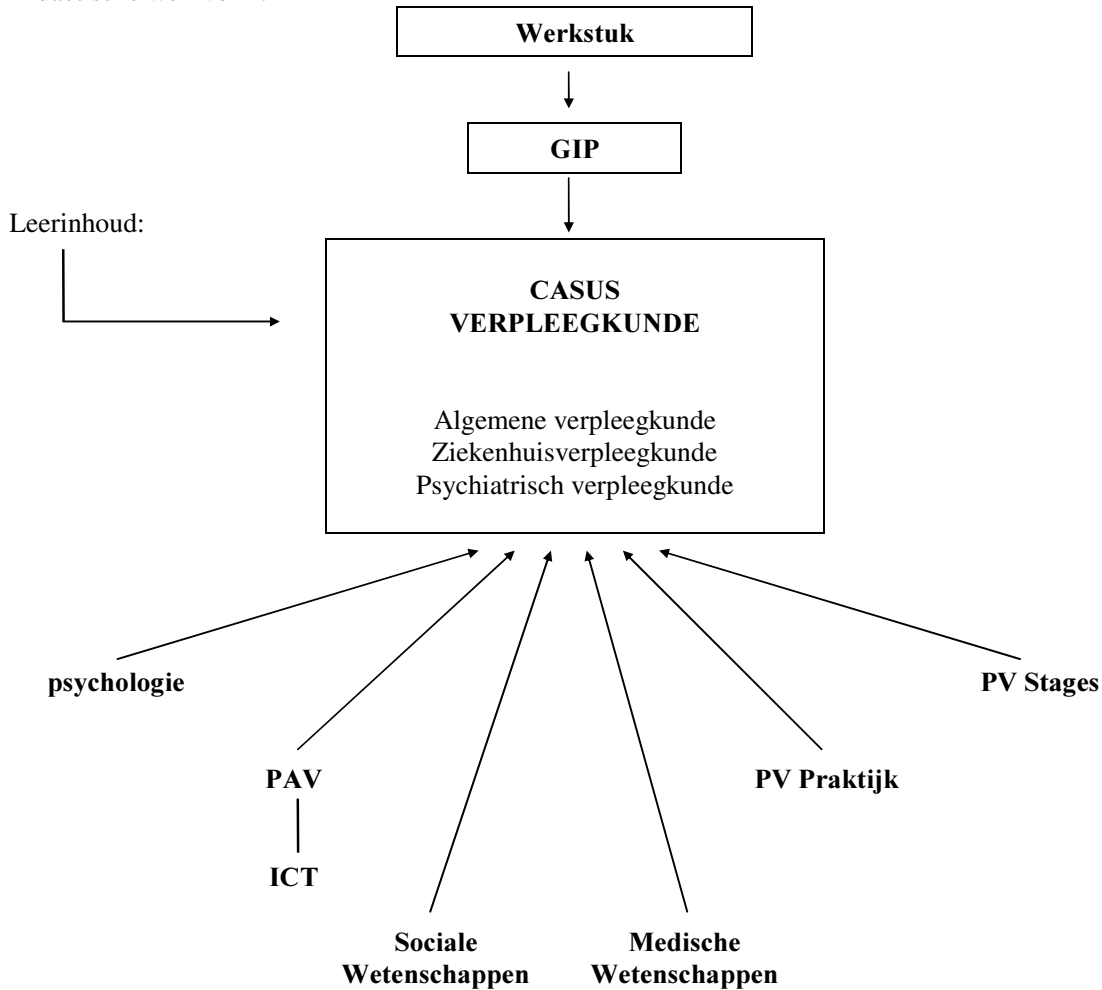
Didactische werkvorm:

Leerinhoud / thema:

Voorbeeld 2:

Didactische werkvorm:

Het is aangewezen dat de leraren vakoverschrijdend samenwerken en een raamwerkplan opstellen.

Minimale materiële vereisten

Noodzakelijk zijn:

- een goed uitgerust vaklokaal met tafels en stoelen;
- bord, krijt, flip-over, overheadprojector;
- audiovisueel materiaal;
- bibliotheek;
- computerlokaal zodat van de moderne informatie- en communicatietechnologie gebruik gemaakt kan worden en van informatiebronnen zoals Internet.

Vakbibliografie

- Abicht, L., *Goed leven is goed samenleven*.
- Avondts, D., e.a., *AIDSvademecum: vragen en antwoorden over AIDS*, Aidscoördinaat, Antwerpen, 1990, pp. 46.
- Boog, W., De Jong, J.H.J., Kerstens, J.A.M., *Inleiding in de verpleegkunde en aspecten van de verpleegkundige beroepsuitoefening*, Bohn Stafleu van Loghum, Houtem/Diegem, 1997.
- Boukaert, B., Van Hoecke, M., *Inleiding tot het recht*, Acco, Leuven, 1997, pp.380.
- Bouter, L.M., Van Dongen, M.C.M., *Epidemiologisch onderzoek: opzet en interpretatie*, Bohn Stafleu Van Loghum, Houtem, Antwerpen, 1991, pp.393.
- Burger, L., Horeweg, G., *Handboek voor de interculturalisatie van zorginstellingen*, Nationaal Instituut voor Gezondheidsbevordering en ziektepreventie, Woerden, 1997.
- Clarysse, A., *Kankerpreventie en vroegtijdige opsporing: een bijdrage in het kader van het Europajaar tegen kanker*, Ligament, 21° jg., nr. 4, 1990, p.155-160.
- Cokelaere, M., De Rijcke, L., *Algemene en milieuhygiëne*, Aurelia Books, Sint Martens Latem, 1988, pp.263.
- De Bauw, M., e.a., *Recht voor verpleegkundigen*, Kluwer Rechtswetenschappen België, 1993, pp.445.
- De culturele factor in medische hulpverlening aan migranten, symposium georganiseerd door de redactie van medische Antropologie, Centrum Huisartsgeneeskunde UIA, ESOC UIA, Centrum voor Migrantenstudies Antwerpen, Wilrijk, 29 november 1991.
- Deschamps, A., *AIDS-ZORG: Wat, hoe en waarom*, UZ Leuven, 1996, pp.188.
- Europese Commissie, *Europese kankercode - Een handleiding voor huisartsen - Editie voor België*, Luxemburg, Bureau voor officiële publicaties der Europese Gemeenschap, 1995, pp. 61.
- Frederiks, C.M.A., *Epidemiologie*, Kavanah, Dwingeloo, 1992, p.11.
- Haelterman, M., *Kanker: 4^e Symposium-dag Gent (9-12-1989)*, Tijdschrift voor Geneeskunde, 46 nr. 13, 1990, 949-950.
- Heyvaert, J., *Gezondheidseconomie: bestrijding van sociale ziekten: Tuberculosebestrijding*, Acco, Leuven, 1996, p.94-98.
- Keulartz, J., *Van bestraffing naar behandeling, een inleiding in de sociologie van de hulpverlening*, Boom/Meppel, Amsterdam 1987.
- Kloeg, D., *Natuur en milieu Encyclopedie*, Zomer & Keuning, Ede/Antwerpen, 1991, pp.359.
- Leenders, H.J.M., Jans, H.W.A., Stumpel, A.R.J., *Milieugezondheidskunde: een inleiding*, Lemma BV, Utrecht, 1994, pp.206.
- Ligthart, L.E.E., e.a., *Jongeren en AIDS: tussen weerstand en uitdaging*, Acco Leuven, 1989, pp.156.
- Olaerts, H., *GVO*.
- Peeters, E., *Human Viruses: Herpes-Aids*, Wellcome, Brussel.
- Rijkschroeff, B.R., en The, G.T., *Samen Gezond*, ervaringen van migranten met gezondheidszorg in Nederland, Labyrint Publication, Capelle a/d Yssel, 1992.
- Rosseel, W., et alii, *Hygiëne*, Aurelia Paramedica, 1975, pp.194.
- Rozendaal, S., *AIDS: De jacht op het virus*, Natuur en techniek, Maastricht, 1990, pp.148.
- Struys, A., Brinkman, F., *Botsende waarden, Ethische en etnische kwesties in de hulpverlening*, NIZW, Utrecht, 1996.
- Tomalin, B., Stempleski, S., *Cultural Awareness, Resource Books for teachers*, Oxford University Press, Oxford, 1993.
- Vandenbruane, M., *Epidemiologie van seksueel overdraagbare aandoeningen*, Tijdschrift voor Geneeskunde, 49, 1993, nr.21, p.1503-1505.
- Van De Voorde, H., *Cursus ecologie*, KUL, niet gepubliceerd.

Van Parys, L.G., *Gezondheidsvoorlichting en -opvoeding*, Acco, Leuven, 1992, pp.192.
Van Steenberghe, W., *Handboek medische ziektenleer*, Leuven, Acco, 1994, pp.253.
Verbruggen, A., *Milieu- en natuurrapport Vlaanderen:Leren om te keren*, Garant, Leuven/Apeldoorn, 1994, pp.823.
Verbruggen, A., *Milieu- en natuurrapport Vlaanderen:Leren om te keren*, Garant, Leuven/Apeldoorn, 1996, pp.585.
Verhellen, E., *Verdrag inzake de Rechten van het Kind*, Garant, Leuven/Apeldoorn, 1994.
Viaene, N., *Gezondheid als keuze? Inleiding tot de gezondheidspsychologie*, Leuven, Acco, 1995, pp.112.
Vlaamse milieumaatschappij, *Ozon in Vlaanderen*, 1996, 1-11. *Waterkwaliteit in Vlaanderen*, 1995, 1-31. *Drinkwater. Ideeënboek. Afvalwater zuiveren in het dierenpark Planckendael*.

. . . . . *Tuberculoseregister 1996*, VGRT-Berichten, jg.7, nr.2, mei 1997, p.3-11.

. . . . . *Veiligheid en hygiëne in de verzorgingsinstellingen*, Commissariaat-Generaal voor de bevordering van de arbeid, Brussel, 1988, pp.234.

Werkgroep interculturele verpleging, *Intercultureel verplegen*, De Tijdstroom, Utrecht, 1995.

Tijdschriften

Leonard, F., Kalis, B., Salagnac, V., *Ons zonnekapitaal*, *Tempo Medical*, Juni 1989.

Roelandts, R., *Dermatologische gevolgen van de ozonaantasting*, Tijdschrift voor Geneeskunde, 49, nr. 4, 1993.

Natuur en Techniek.

Nursing.

TV SOCIALE WETENSCHAPPEN

*Specifieke doelstellingen
leerinhouden
pedagogische en didactische wenken
didactische middelen*

TV SOCIALE WETENSCHAPPEN

*ORGANISATORISCHE EN ADMINISTRATIEVE
ASPECTEN VAN DE GEZONDHEIDSZORG*

VERPLEEGKUNDE 4de GRAAD BSO	TV SOCIALE WETENSCHAPPEN	Organisatorische en administratieve aspecten van de gezondheidszorg
---	---------------------------------	--

Doelstellingen	D	B/U	Leerinhouden	Pedagog. didactische wenken en middelen
			<p>ORGANISATORISCHE ASPECTEN VAN DE GEZONDHEIDSZORG</p> <ul style="list-style-type: none"> – Staatsstructuur – Indelingen van de gezondheidszorg – Gezondheidsvoorzieningen – Gezondheidspromotie – Preventieve gezondheidszorg – Curatieve gezondheidszorg – Geestelijke gezondheidszorg – Voorzieningen voor kinderen – Voorzieningen voor bejaarden – Zelfhulpgroepen – O.C.M.W. <p>ADMINISTRATIEVE ASPECTEN</p> <ul style="list-style-type: none"> – Ziekenhuis en administratie – Bezigheden in het ziekenhuis – Taakgeleding – Administratie als verpleegkundige activiteit : <ul style="list-style-type: none"> · Het verpleegdossier · Standaardverpleegplan · Rapportage en verslaggeving · M.V.G. / M.P.G. · Automatisering – Kwaliteitszorg 	<p>Vakkenintegratie:</p> <ul style="list-style-type: none"> • P.A.V. • Algemene Verpleegkunde • Ziekenhuis Verpleegkunde • Psychiatrische Verpleegkunde • Klinisch Onderwijs <p>Algemene wenken</p> <ul style="list-style-type: none"> • Deze module wordt in het kader van het vak Sociale Wetenschappen verbonden met de modules: <ul style="list-style-type: none"> · ecologische en preventieve aspecten van de gezondheidszorg; • juridische en deontologische aspecten van verpleegkunde. • De leraar vertrekt steeds vanuit de ervaringswereld van de leerlingen. Zij hebben reeds stage gelopen in diverse verzorgingsinstellingen of werden geconfronteerd met een aantal organisatorische en administratieve aspecten via studiebezoeken. • De leraar zal inspelen op de actualiteit via videobeelden, kranten, tijdschriften,... • Hij maakt gebruik van verschillende didactische werkvormen zoals onderwijsleergesprek, groepswerk,...
<p>Kennen / kunnen</p> <ul style="list-style-type: none"> • Kennis en inzicht verwerven over de 		B	<p>Staatsstructuur van België</p>	<ul style="list-style-type: none"> • De leraar maakt gebruik van een cursus, folders, websites, videomateriaal over de staatsstructuur

Doelstellingen	D	B/U	Leerinhouden	Pedagog. didactische wenken en middelen
<p>huidige staatsstructuur.</p> <ul style="list-style-type: none"> • De Belgische staatsstructuur schematisch weergeven. • De bevoegdheden, in het bijzonder m.b.t. de geestelijke gezondheidszorg, linken aan de overeenkomstige overheid. <p>Zijn</p> <ul style="list-style-type: none"> • Zich bewust zijn van de motieven en het belang van de hervorming van België naar een federale staat. • Aanvoelen dat de kennis over deze materie noodzakelijk is om bij juiste instanties te rade te gaan. 		<p>B</p> <p>B</p> <p>U</p> <p>B</p>		<p>van België, diamontages, ... en speelt in op de actualiteit.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Hij organiseert bezoeken aan het parlement, de Vlaamse raad, ...
<p>Kennen / kunnen</p> <ul style="list-style-type: none"> • De indelingen van de gezondheidszorg kennen en bespreken vanuit diverse invalshoeken. • De gezondheidsinstellingen onderbrengen in de indeling van de gezondheidszorg. <p>Zijn</p> <ul style="list-style-type: none"> • Zich bewust zijn van de diverse invalshoeken van de gezondheidszorg en weten wat dit betekent voor de patiënt en ook voor het verpleegkundig beroep. 		<p>B</p> <p>B</p> <p>B</p>	<p>Indelingen van de gezondheidszorg</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Actualiteit aanhalen. • Werken met praktische voorbeelden, bijv. de stage-oorden hierbij betrekken. • Teksten over gezondheidszorg laten toepassen op de indeling van de gezondheidszorg. • A.d.h.v. een voorbeeld van een patiënt de soorten geestelijke gezondheidszorg waarvan de patiënt gebruik maakt indelen.
<p>Kennen / kunnen</p> <ul style="list-style-type: none"> • Kennis hebben van de relatie tussen de huidige staatsstructuur en de organisatie van de gezondheidszorg. • De structuur van de Belgische gezondheidszorg beschrijven en schematisch weergeven. 		<p>B</p> <p>B</p>	<p>Organisatie van de gezondheidszorg en gezondheidsvoorzieningen</p>	<ul style="list-style-type: none"> • De leraar maakt gebruik van didactische werkvormen zoals onderwijsgesprek, groepswork en zoengroepen m.b.t. het thema Vlamingen, hun overheden en de relatie met gezondheidszorg. • Hij maakt gebruik van de moderne informatie- en communicatietechnologie, eventueel om de Belgische Gezondheidszorg in een Europees kader

Doelstellingen	D	B/U	Leerinhouden	Pedagog. didactische wenken en middelen
<ul style="list-style-type: none"> • Kennis hebben van de diverse gezondheidsvoorzieningen en deze kennis met een voorbeeld illustreren. • De eigen stageterreinen plaatsen in de soorten zorgverlening. <p>Zijn</p> <ul style="list-style-type: none"> • Betekenis geven aan de huidige staatsstructuur en de structuur van de Belgische gezondheidszorg in onze samenleving. 		<p>B</p> <p>B</p> <p>B</p>		<p>te situeren.</p>
<p>Kennen / kunnen</p> <ul style="list-style-type: none"> • De begrippen gezondheidspromotie, ziektepreventie en gezondheidsvoorlichting en -opvoeding omschrijven. <p>Zijn</p> <ul style="list-style-type: none"> • Zich bewust zijn van hun rol in de gezondheidspromotie. • Aanvoelen dat het van belang is nog een ruimere kennis over gezondheidspromotie te verwerven om op een professionele manier een G.V.O.project op te starten en uit te voeren. 		<p>B</p> <p>B</p> <p>U</p>	<p>Gezondheidspromotie</p> <ul style="list-style-type: none"> – Gezondheidspromotie – Ziektepreventie – Gezondheidsvoorlichting en -opvoeding 	<ul style="list-style-type: none"> • Vakoverschrijdend werken met de module ‘Ecologische en preventieve aspecten van de Gezondheidszorg (uitwerking van G.V.O.-projecten) • Wetgeving aanhalen op gezondheidspromotie. • De leerlingen zelf voorbeelden laten zoeken van gezondheidspromotie, ziektepreventie en G.V.O en dit in klassikaal verband bespreken..
<p>Kennen</p> <ul style="list-style-type: none"> • De belangrijkste organisaties op het vlak van preventieve Gezondheidszorg opnoemen. • De doelstellingen van deze organisaties omschrijven en toelichten. <p>Kunnen</p> <ul style="list-style-type: none"> • Personen inlichten en verwijzen naar de 		<p>B</p> <p>B</p> <p>B</p>	<p>Organisatie van de preventieve gezondheidszorg.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Vakoverschrijdend met Klinisch Onderwijs en Algemene Verpleegkunde. • De leraar maakt gebruik van een cursus, visueel didactisch materiaal, studiebezoeken (in de mate van het mogelijke). • Kennismaking met diverse instanties van preventieve gezondheidszorg. • Ervaringsgestuurd: de leerlingen zelf voorbeelden laten zoeken van primaire, secundaire, tertiaire en

Doelstellingen	D	B/U	Leerinhouden	Pedagog. didactische wenken en middelen
<p>desbetreffende preventieve diensten.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Deelnemen aan preventieve gezondheidszorg. <p>Zijn</p> <ul style="list-style-type: none"> • Zich bewust zijn van het belang van preventieve gezondheidszorg. • Zich bewust zijn van hun rol binnen de preventieve gezondheidszorg. 		<p>B</p> <p>B</p> <p>B</p>		<p>positieve preventie.</p>
<p>Kennen / kunnen</p> <ul style="list-style-type: none"> • Verschillende curatieve instellingen opsommen en beschrijven. • Het begrip “Ziekenhuis “ volgens de wet op de ziekenhuizen verklaren. • Het begrip “financiering “, “erkenning “ en “programmering” omschrijven en toepassen op zware medische apparatuur en verpleegeenheden. • Inzicht hebben in de regels met betrekking tot de financiering en de gevolgen kennen voor de patiënt en organisatie. • Informatie geven over de financiële aspecten aan de zorgvrager bij opname in een curatieve gezondheidsvoorziening. • Inzicht hebben in de bevoegdheden van de verschillende overheden met betrekking tot de curatieve gezondheidszorg. • Kennis hebben van de samenwerkingsinitiatieven in de thuisgezondheidszorg. • Inzicht hebben in de taak van de 	<p>Dzh</p>	<p>B</p> <p>B</p> <p>U</p> <p>B</p> <p>B</p> <p>B</p> <p>B</p> <p>B</p>	<p>Organisatie van de curatieve gezondheidszorg</p> <ul style="list-style-type: none"> – Ziekenhuizen – Thuisgezondheidszorg 	<p>De leraar kan gebruik maken van de volgende werkvormen en activiteiten:</p> <ul style="list-style-type: none"> • onderwijsleergesprek; • groepsonderwijs; • bezoek aan een ziekenhuis, dienst voor thuisgezondheidszorg; • bespreken van de verpleegdagprijs a.d.h.v. een voorbeeld; • bespreken van een ziekenhuisfactuur; • bezoek aan de facturatedienst van een ziekenhuis.

Doelstellingen	D	B/U	Leerinhouden	Pedagog. didactische wenken en middelen
verpleegkundige in de S.I.T. Zijn <ul style="list-style-type: none"> Bewust zijn van het belang van de wet op de ziekenhuizen en de wettelijk bepalingen betreffende de verpleegkundige activiteit. Bewust zijn van de financiële aspecten voor de zorgvrager bij opname in een curatieve gezondheidsvoorziening. Bewust zijn van de eigen verantwoordelijkheid in samenwerkingsinitiatieven. 		B B		
Kennen <ul style="list-style-type: none"> Kennis hebben van de wettelijke beschermingsstatuten van de patiënt in de geestelijke gezondheidszorg. De verschillen tussen de verschillende beschermingsstatuten kennen en toelichten. Kunnen <ul style="list-style-type: none"> Verstrekken van de nodige informatie aan de patiënt en/of familie over het beschermingsstatuut. Zijn <ul style="list-style-type: none"> Bewust zijn van het maatschappelijk en individueel belang van de verschillende beschermingsstatuten. 	Dps Dps	B B B	Organisatie geestelijke gezondheidszorg : <ul style="list-style-type: none"> Beschermingsstatuten <ul style="list-style-type: none"> Wet betreffende bescherming van de personen en de goederen. Verlengde minderjarigheid. Onbekwaamverklaring. Internering. 	<ul style="list-style-type: none"> Vakoverschrijdend met Psychiatische Verpleging en Klinisch Onderwijs. Onderwijsleergesprek kan afgewisseld worden met doceremethode en groepsdiscussie. Er wordt rekening gehouden met eigen (stage-)ervaringen van leerlingen. Ook audio-visuele middelen, krantenartikels en studiebezoeken (bv. Aan een interneringsafdeling binnen een gevangenis) dragen bij tot het bereiken van de verschillende doelstellingen.
Kennen <ul style="list-style-type: none"> De belangrijkste psychiatrische voorzieningen situeren in de gezondheidszorg en omschrijven. 		B	<ul style="list-style-type: none"> Extra- en intramurale geestelijke gezondheidszorg <ul style="list-style-type: none"> Psychiatrisch verzorgingstehuis Beschut wonen Psychiatrisch ziekenhuis 	<ul style="list-style-type: none"> Vakoverschrijdend met Klinisch Onderwijs en Psychiatische Verpleegkunde. De leerkracht gaat uit van de belevingswereld van de student. Sommige leerlingen hebben reeds

Doelstellingen	D	B/U	Leerinhouden	Pedagog. didactische wenken en middelen
<ul style="list-style-type: none"> Inzicht hebben in de structurele opbouw van de geestelijke gezondheidszorg. Zicht hebben op de samenwerkingsverbanden tussen de verschillende voorzieningen in de geestelijke gezondheidszorg. <p>Kunnen</p> <ul style="list-style-type: none"> De patiënt oriënteren binnen het veld van de geestelijke gezondheidszorg. Samenwerken binnen de organisatorische verbanden i.f.v. de begeleiding van de hulpvrager. <p>Zijn</p> <ul style="list-style-type: none"> Bewust zijn van het belang van de organisatie van de psychiatrische voorzieningen voor de samenleving. Bewust zijn van de verantwoordelijkheid van de zorgverlener in samenwerkingsverbanden. 	<p>Dps</p> <p>Dps</p> <p>Dps</p> <p>Dps</p> <p>Dps</p>	<p>B</p> <p>B</p> <p>B</p> <p>B</p> <p>B</p>	<ul style="list-style-type: none"> PAAZ Samenwerkingsverbanden 	<p>stage gelopen in diverse instellingen voor geestelijke gezondheidszorg.</p> <ul style="list-style-type: none"> De les wordt opgebouwd door middel van het onderwijsleergesprek, het vraaggesprek afgewisseld met de doceermethode. De leerkracht kan beroep doen op audiovisuele hulpmiddelen. Een studiebezoek aan een instelling voor geestelijke gezondheidszorg kan in het kader van dit thema heel verrijkend werken.
<p>Kennen / kunnen</p> <ul style="list-style-type: none"> Zicht hebben op de organisatie van de psychiatrische thuisverpleegkunde, netwerken en zorgcircuits. Relatie kunnen leggen tussen de geestelijke gezondheidszorg en de psychiatrische thuiszorg. Kennis hebben van de taak van de psychiatrische verpleegkunde in de thuisgezondheidszorg. Multidisciplinair samenwerken in deze diverse gezondheidsinstanties. 	<p>Dps</p> <p>Dps</p> <p>Dps</p> <p>Dps</p>	<p>B</p> <p>U</p> <p>U</p> <p>U</p>	<p>– Geestelijke gezondheidszorg in perspectief</p> <ul style="list-style-type: none"> Thuisverpleegkunde Zorgcircuits Netwerken 	<ul style="list-style-type: none"> De organisatie van de thuisverpleegkunde, zorgcircuits en netwerken staat nog volop in zijn ontwikkeling, maar wordt in de toekomst zeker een belangrijke vorm van aanbod van hulpverlening in de psychiatrie in België. De leraar zal hier gebruik maken van actuele informatie uit werkgroepen rond psychiatrische thuiszorg. Voorstelling van het SPITS-project in Nederland (SPITS = Substituerende Psychiatrische Intensieve Thuis Service).

Doelstellingen	D	B/U	Leerinhouden	Pedagog. didactische wenken en middelen
Zijn <ul style="list-style-type: none"> Zich bewust zijn van de toenemende nood aan thuisgezondheidszorg voor de psychiatrische patiënten. 	Dps	B		
Kennen/kunnen <ul style="list-style-type: none"> De belangrijkste voorzieningen voor kinderen kunnen situeren en omschrijven. Zijn <ul style="list-style-type: none"> Zich bewust zijn van de noodzaak van kindgerichte voorzieningen. 		B B	Voorzieningen voor kinderen	<ul style="list-style-type: none"> We verwijzen hier naar: <ul style="list-style-type: none"> Algemene Verpleegkunde, specifieke verpleegkunde voor doelgroepen Psychiatrische Verpleegkunde, specifieke verpleegkunde voor doelgroepen. We raden aan om i.v.m. deze leerinhoud zoveel mogelijk ervaringsgestuurd te werken en gebruik te maken van de persoonlijke beleving van de leerlingen.
Kennen/Kunnen <ul style="list-style-type: none"> De verschillende voorzieningen voor bejaarden omschrijven. De voorwaarden voor opname in de verschillende voorzieningen voor bejaarden omschrijven. De financiële aspecten m.b.t. opname in de verschillende instellingen kennen en inzicht hebben in de gevolgen voor de bejaarde en zijn familie. De voorwaarden waaraan de verschillende voorzieningen voor bejaarden moeten voldoen, omschrijven en inzicht hebben in de gevolgen ervan voor de verpleegkundige activiteit/organisatie. Informatie kunnen geven i.v.m. de voorwaarden tot opname in een instelling voor bejaarden, met inbegrip van de financiële aspecten. 		B B B B U U	Voorzieningen voor bejaarden	<ul style="list-style-type: none"> Vakoverschrijdend met: <ul style="list-style-type: none"> Algemene Verpleegkunde (specifieke verpleegkunde voor doelgroepen.) Klinisch Onderwijs De leerkracht gaat uit van de ervaringswereld van de leerlingen. Bespreken van diverse voorzieningen voor bejaarden a.d.h.v. praktijkvoorbeelden en ervaringen van de leerlingen. Studiebezoeken aan een V-dienst, G-dienst, Seniorenhuis, Service-flats, R.V.T.,... Groepswork: vergelijken van verschillende voorzieningen voor bejaarden.

Doelstellingen	D	B/U	Leerinhouden	Pedagog. didactische wenken en middelen
<ul style="list-style-type: none"> Inzicht hebben in de erkenningsvoorwaarden die van toepassing zijn op de verschillende voorzieningen voor bejaarden. <p>Zijn</p> <ul style="list-style-type: none"> Bewust zijn van het belang van de voorzieningen voor bejaarden voor de samenleving. 		B		
<p>Kennen</p> <ul style="list-style-type: none"> Weten wat het begrip zelfhulp inhoudt. De essentie van de werking van zelfhulpgroepen weergeven. <p>Kunnen</p> <ul style="list-style-type: none"> Informatie verstrekken aan de hulpvrager over zelfhulp en zelfhulpgroepen. Zelfhulpgroepen situeren binnen het veld van de preventieve en curatieve gezondheidszorg. Zelfhulpgroepen situeren binnen het veld van de geestelijke gezondheidszorg. <p>Zijn</p> <ul style="list-style-type: none"> Positief staan t.o.v. het fenomeen zelfhulp en zelfhulpgroepen 	Dps	B B B B B B	<p>Zelfhulp</p> <ul style="list-style-type: none"> – Wat is zelfhulp? – Zelfhulpgroepen: <ul style="list-style-type: none"> · Kenmerken · Activiteiten · Soorten · ... – Zelfhulpgroepen in Vlaanderen: <ul style="list-style-type: none"> · Psycho-sociale problemen · Gehandicaptten · Verslavingen · Operatieve ingrepen · ... 	<ul style="list-style-type: none"> Onderwijsleergesprek, ervaringsgericht door eigen reflectie. Studiebezoeken, bv. een lezing van een zelfhulpgroep bijwonen. Groepsdiscussie. Gastsprekers: rondetafelgesprek met zelfhulpgroepen. Audio-visuele hulpmiddelen: videofilm van zelfhulpgroepen.
<p>Kennen</p> <ul style="list-style-type: none"> Kennis en inzicht verwerven in de structuur en de werking van het O.C.M.W. in het kader van het gezondheidsbeleid. De diverse taken van een O.C.M.W. 		B B	<p>O.C.M.W.</p> <ul style="list-style-type: none"> – Begrip – Taken <ul style="list-style-type: none"> · dienstverlening · bestaansminimum 	<ul style="list-style-type: none"> Onderwijsleergesprek : Wat verstaan jullie onder het O.C.M.W.? Bezoek aan het O.C.M.W. te Hasselt. Casuïstiek: voorbeelden van praktijksituaties van dienstverlening van het O.C.M.W. Gastspreker : sociaal verpleegkundige van het

Doelstellingen	D	B/U	Leerinhouden	Pedagog. didactische wenken en middelen
<p>kunnen opsommen en deze kaderen in een ruim gezondheidsbeleid.</p> <p>Kunnen</p> <ul style="list-style-type: none"> • Een patiënt informeren over de werking van het O.C.M.W. • Een patiënt via de officiële instanties kunnen doorverwijzen naar het O.C.M.W. met als doel een menswaardig bestaan te bevorderen. <p>Zijn</p> <ul style="list-style-type: none"> • Zich ervan bewust zijn dat iedereen recht heeft op een menswaardig bestaan en een goede gezondheid en aldus een beroep kan doen op het O.C.M.W. 		<p>U</p> <p>U</p> <p>B</p>		<p>O.C.M.W.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Folders O.C.M.W. • Groepswork. • Verwerkingsopdracht in eigen omgeving: iemand zoeken die reeds beroep deed op de diensten van het O.C.M.W.
<p>Kennen</p> <ul style="list-style-type: none"> • Uitleggen wat administratie betekent in ziekenhuisverband. • De verschillende sectoren in de administratie benoemen. • Weergeven waarom de samenwerking mank loopt tussen de administratieve diensten en de overige diensten in het ziekenhuis. • Het doel van de administratie weergeven. • Het belang van administratie verduidelijken. • Het verschil tussen boekhouden en administratie aangeven. <p>Kunnen</p>		<p>B</p> <p>B</p> <p>B</p> <p>B</p> <p>B</p> <p>B</p> <p>B</p>	<p>Ziekenhuis en administratie</p> <ul style="list-style-type: none"> – Betekenis van het woord administratie – Sectoren in de administratie – Samenwerking – Belangrijkheid – Doel van de administratie – Verschil tussen boekhouden en administratie 	<ul style="list-style-type: none"> • Het thema administratie wordt zowel theoretisch als praktisch opgevat. De leerlingen moeten een bepaalde theoretische kennis bezitten, voor het thema administratie, maar wij vinden het zeker zo belangrijk dat de leerlingen binnen dit thema een aantal vaardigheden leren. b.v. zij moeten een zicht hebben op de administratieve papierenwinkel binnen het ziekenhuis, maar ook uitleg kunnen verstrekken over een aantal formulieren en tevens een aantal formulieren zelf kunnen hanteren. • Ook verdient het aanbeveling om beroep te doen op de volgende werkvormen: <ul style="list-style-type: none"> • onderwijsleergesprek; • groepsdiscussie; • bezoek aan een administratieve dienst in het ziekenhuis; • audio-visuele hulpmiddelen.

Doelstellingen	D	B/U	Leerinhouden	Pedagog. didactische wenken en middelen
<ul style="list-style-type: none"> De begrippen integreren in het verpleegkundig beroepsveld. <p>Zijn</p> <ul style="list-style-type: none"> Respect opbrengen voor de administratieve taken in het ziekenhuis. 		B		
<p>Kennen</p> <ul style="list-style-type: none"> Uitleggen met welke kosten en opbrengsten een ziekenhuis te maken heeft. Zicht hebben op de administratieve papierenwinkel waarmee we als verpleegkundige te maken hebben. <p>Kunnen</p> <ul style="list-style-type: none"> Informatie verstrekken aan een patiënt over de verpleegkosten. Formulieren invullen bij een opname van een nieuwe patiënt. Verschillende administratieve formulieren hanteren in verband met de hospitalisatiekosten. <p>Zijn</p> <ul style="list-style-type: none"> Respect opbrengen voor het administratieve werk in een ziekenhuis. 		B B B B B	<p>Bezigheden in het ziekenhuis</p> <ul style="list-style-type: none"> Definities Ziekenhuis: uitgaven en inkomsten De gehospitaliseerde patiënt 	<ul style="list-style-type: none"> Er wordt vertrokken vanuit de ervaringswereld van de leerlingen, daar zij diverse stades hebben gelopen en allicht geconfronteerd werden met een aantal documenten. Voorts krijgt een bezoek aan een administratieve dienst in het ziekenhuis onze voorkeur, zodat de theorie visueel kracht wordt bijgezet. Als illustratiemateriaal komen onder meer in aanmerking verpleegkostennota's, opnameformulieren, ontslagformulieren,... Door middel van simulatie-oefeningen leren de leerlingen op een adequate wijze uitleg geven over de verschillende documenten.
<p>Kennen</p> <ul style="list-style-type: none"> De betekenis van het woord taakgeleding weergeven. De betekenis van een organigram uitleggen. Weergeven wat staf- en lijnfuncties zijn. Zicht hebben in de organisatie van het verpleegkundig departement. 		B B B B	<p>Taakgeleding in het ziekenhuis</p> <ul style="list-style-type: none"> Organisatiestructuur Organisatie van het verpleegkundig departement Organisatie van de verpleegkundige activiteiten 	<ul style="list-style-type: none"> Het verdient aanbeveling om te vertrekken vanuit de stage-ervaringen van de leerling. De les wordt grotendeels opgebouwd door middel van het onderwijsleergesprek afgewisseld met de docermethode. Tijdens de les kan er ook beroep worden gedaan op eenvoudige casussen van waaruit de leerlingen een eenvoudig organigram leren opstellen.

Doelstellingen	D	B/U	Leerinhouden	Pedagog. didactische wenken en middelen
<ul style="list-style-type: none"> • De niveau's in de verpleegkundige organisatiestructuur onderscheiden en benoemen. • De verschillende verpleegsystemen opsommen en uitleggen. • Motiveren welk verpleegsysteem het meest aanspreekt • Voor- en nadelen van de verschillende verpleegsystemen opsommen en uitleggen. <p>Kunnen</p> <ul style="list-style-type: none"> • Een eenvoudig organigram opstellen aan de hand van een casus. • Functioneren binnen de verschillende verpleegsystemen. <p>Zijn</p> <ul style="list-style-type: none"> • Gemotiveerd zijn om te werken binnen een verpleegkundig departement met een bepaald verpleegsysteem. 		<p>B</p> <p>B</p> <p>B</p> <p>B</p> <p>B</p> <p>U</p> <p>B</p>		<ul style="list-style-type: none"> • Verder kan men de leerlingen een huiswerkopdracht meegeven: tijdens de volgende stageperiode wordt verwacht dat zij van de afdeling waar ze stage lopen een organigram opstellen en hun positie daarop aanduiden. • Ook verdient het de aanbeveling om gastsprekers die een bepaalde positie in een gezondheidsinstelling bekleden uit te nodigen in de klas. B.v. een staffunctionaris. • De leerlingen krijgen binnen dit thema een zicht op de verschillende verpleegsystemen. Aan de hand van een groepsdiscussie kan men de voor en nadelen van de verschillende verpleegsystemen toelichten. • Hier is een groepswerk op zijn plaats. De leerlingen krijgen de opdracht in kleine groepjes de verpleegsystemen eens kritisch te bekijken en te motiveren welk verpleegsysteem volgens hen het meest werkzaam lijkt en de verpleegkwaliteit ten goede komt.
<p>Kennen</p> <ul style="list-style-type: none"> • De verschillende verpleegkundige organisatiemodellen bespreken. • Weergeven wat met een protocol bedoeld wordt. • De verschillende soorten protocollen opsommen en illustreren met een voorbeeld. • Het belang van protocollen weergeven. <p>Kunnen</p> <ul style="list-style-type: none"> • De verpleegkundige organisatiemodellen toepassen aan de hand van een concreet 		<p>B</p> <p>B</p> <p>B</p> <p>B</p> <p>B</p>	<p>Administratie als verpleegkundige activiteit</p> <ul style="list-style-type: none"> – Verpleegkundige organisatiemodellen – Protocollen 	<ul style="list-style-type: none"> • De les kan worden opgebouwd aan de hand van het onderwijsleergesprek en de doceermethode. • De leerkracht doet beroep op de ervaringswereld van de leerling. • Groepswerk: in welk verpleegmodel kan de groep zich het best vinden en waarom? Elk groepje voert deze opdracht uit voor een andere afdeling. B.v. een groep zoekt welk verpleegmodel het best past op een psychiatrische afdeling, een andere groep voert dezelfde opdracht uit maar dan specifiek gericht op een geriatrie of een heelkundige afdeling. Daarna volgt een klassikale bespreking. • In dit thema wordt ook dieper ingegaan op

Doelstellingen	D	B/U	Leerinhouden	Pedagog. didactische wenken en middelen
<p>voorbeeld, naar een specifieke afdeling.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Aan de hand van de richtlijnen voor het opstellen van een protocol een eenvoudig protocol opstellen. <p>Zijn</p> <ul style="list-style-type: none"> • Gemotiveerd zijn om binnen een bepaald verpleegkundig organisatiemodel te functioneren. • Zich bewust zijn van het belang van protocollen binnen een verzorgingsinstelling. 		<p>B</p> <p>B</p> <p>B</p>		<p>protocollen. De leerkracht maakt gebruik van illustratiemateriaal zoals protocollen uit verschillende verzorgingsinstellingen en afdelingen, checklisten, richtlijnen voor het opstellen van protocollen.</p> <ul style="list-style-type: none"> • De leerkracht kan de leerlingen ook zelf een eenvoudig protocol laten opstellen aan de hand van de richtlijnen voor het opstellen van protocollen. Deze protocollen worden dan getoetst op de haalbaarheid en het ‘up to date’ zijn. • Vakoverschrijdend naar Ziekenhuisverpleegkunde en Psychiatrische Verpleegkunde.
<p>Kennen</p> <ul style="list-style-type: none"> • Het belang van het gebruik van het verpleegdossier aangeven. • Benoemen welke gegevens het verpleegdossier ondermeer moet bevatten. <p>Kunnen</p> <ul style="list-style-type: none"> • Een verpleegdossier hanteren. <p>Zijn</p> <ul style="list-style-type: none"> • Gemotiveerd zijn om het verpleegdossier te hanteren. • Zich bewust zijn van het belang van het gebruik van het verpleegdossier binnen een verzorgingsinstelling. 		<p>B</p> <p>B</p> <p>B</p> <p>B</p> <p>B</p>	<p>Het verpleegdossier</p>	<ul style="list-style-type: none"> • De leerkracht vertrekt vanuit de stage-ervaringen van de studenten. • De leerkracht maakt gebruik van illustratiemateriaal zoals verpleegdossiers uit verschillende verzorgingsinstellingen. • Aan de hand van casuïstiek kan de leerkracht de leerlingen vragen om zelf een verpleegdossier in te vullen.
<p>Kennen</p> <ul style="list-style-type: none"> • Weergeven wat een verpleegplan, een verpleegdiagnose, een verpleeg-interventie inhoudt. <p>Kunnen</p>		<p>B</p>	<p>Standaardverpleegplan</p>	<ul style="list-style-type: none"> • De leerkracht gaat uit van de stage-ervaringen van de leerlingen. • Het verdient de aanbeveling om vanuit casuïstiek de standaardverpleegplannen aan te passen aan de individuele patiënt. Dit kan bekomen worden via groepswerk of via individuele opdrachten.

Doelstellingen	D	B/U	Leerinhouden	Pedagog. didactische wenken en middelen
<ul style="list-style-type: none"> De standaardmodellen hanteren en aanpassen aan de individuele patiënt. <p>Zijn</p> <ul style="list-style-type: none"> Geboeid zijn om standaardverpleegplannen te hanteren en aan te passen aan de individuele patiënt. 		<p>B</p> <p>B</p>		<ul style="list-style-type: none"> Vakoverschrijdend met Algemene Verpleegkunde, Ziekenhuis Verpleegkunde en Psychiatrische Verpleegkunde. Gebruik maken van classificaties zoals NANDA, NIC. Hanteren van standaardverpleegplannen van Meyers.
<p>Kennen</p> <ul style="list-style-type: none"> De verschillende rapportagemiddelen benoemen. <p>Kunnen</p> <ul style="list-style-type: none"> Zowel mondeling als schriftelijk rapporteren. <p>Zijn</p> <ul style="list-style-type: none"> Zich bewust zijn van het belang van een goede rapportage. 		<p>B</p> <p>B</p> <p>B</p>	<p>Rapportage en verslaggeving</p>	<ul style="list-style-type: none"> Er wordt vertrokken vanuit de belevingswereld van de leerlingen. De doceermethode wordt afgewisseld met het onderwijsleergesprek en het vraaggesprek. De leerkracht biedt de leerlingen vaardigheidsoefeningen aan: via casuïstiek wordt het opstellen van memo's, rapporten en verslagen ingeoeffend. Vakoverschrijdend met Ziekenhuisverpleegkunde en Psychiatrische Verpleegkunde.
<p>Kennen</p> <ul style="list-style-type: none"> Kennis hebben van de initiatieven om de kwaliteit van het hulpverleningsproces in de gezondheidszorg te evalueren. Uiteenzetten wat M.V.G., respectievelijk M.P.G betekenen binnen de gezondheidszorg. Het doel van M.V.G., M.P.G. aangeven. De toepassingsmogelijkheden van M.V.G. en M.P.G. benoemen. <p>Kunnen</p> <ul style="list-style-type: none"> M.V.G.,M.P.G. registreren aan de hand van een casus met behulp van de handleiding en de situatiebundel. 		<p>B</p> <p>B</p> <p>B</p> <p>B</p> <p>B</p>	<p>Minimale verpleegkundige gegevens Minimale psychiatrische gegevens</p>	<ul style="list-style-type: none"> De les wordt opgebouwd door middel van het onderwijsleergesprek, het vraaggesprek en de doceermethode. Er wordt uitgegaan van de belevingswereld van de leerling. Aan de hand van casuïstiek krijgen de leerlingen de mogelijkheid om zelf registraties uit te voeren. Zij mogen hiervoor beroep doen op de handleiding en de situatiebundel voor het registreren van M.V.G. en M.P.G. Vakoverschrijdend met Psychiatrische Verpleegkunde en Ziekenhuisverpleegkunde De Minimale psychiatrische gegevens worden uitgebreider behandeld voor leerlingen die de opleiding psychiatrische verpleegkunde volgen.

Doelstellingen	D	B/U	Leerinhouden	Pedagog. didactische wenken en middelen
Zijn <ul style="list-style-type: none"> Zich bewust zijn van het belang van een continue evaluatie van het hulpverleningsproces. 		B		
Kennen <ul style="list-style-type: none"> De plaats van de computer binnen de gezondheidszorg situeren. Het belang van automatisering op een verpleegeenheid uitleggen. Benoemen welke randapparatuur er ter beschikking is die kan bijdragen tot kwaliteitsverhoging in de medische wereld. De voor- en nadelen opsommen van de informatisering in de gezondheidssector. Het nut van internet benoemen voor de gezondheidssector Kunnen <ul style="list-style-type: none"> Op basaal niveau kunnen werken met een eenvoudig verpleegkundig informatiesysteem. <p>Zich bedienen van de mogelijkheden van internet.</p> Zijn <ul style="list-style-type: none"> Open staan voor de voortdurende vernieuwingen en de automatisering in de gezondheidssector. 		B B U B B B U B	Informatie en Communicatietechnologie (ICT)	<ul style="list-style-type: none"> De les wordt opgebouwd door middel van het onderwijsleergesprek en de doceermethode. Het vertrekpunt is de ervaringswereld van de leerling. Het verdient aanbeveling deze lessen te geven in een computerlokaal. Per 2 leerlingen beschikt men over 1 computer. De leerkracht illustreert de verschillende verpleegkundige informatiesystemen. De leerlingen maken op deze wijze kennis met het verpleegkundig informatiesysteem en leren er ook via eenvoudige oefeningen, op basaal niveau, mee werken. Voorts verdient een studiebezoek naar een afdeling binnen een gezondheidsinstelling, waar men met een verpleegkundig computersysteem werkt, de voorkeur. Er kan ook een bezoek worden gebracht aan de bibliotheek, waar de leerlingen kennismaken met internet. Op die manier proberen wij te bewerkstelligen dat zij het nut van internet voor hun beroep gaan inzien. Vakoverschrijdend met P.A.V.: hier leren zij werken met de computer en tekstverwerkingsprogramma's.
Kennen <ul style="list-style-type: none"> Een aantal redenen opsommen waarom er een verhoogde belangstelling is voor kwaliteit en kwaliteitsbewaking in de 		B	Kwaliteitszorg	<ul style="list-style-type: none"> De les wordt opgebouwd via het onderwijsleergesprek, de doceermethode en het vraaggesprek. Er wordt uitgegaan van de beleavingswereld van de

Doelstellingen	D	B/U	Leerinhouden	Pedagog. didactische wenken en middelen
<p>gezondheidssector.</p> <ul style="list-style-type: none"> • De begrippen kwaliteitsbevordering en kwaliteitsbewaking toelichten. • De kwaliteit van de beroepsuitoefening schematisch weergeven en toelichten. <p>Kunnen</p> <ul style="list-style-type: none"> • Op basaal niveau meehelpen aan kwaliteitszorg. <p>Zijn</p> <ul style="list-style-type: none"> • Bereid zijn tot kwaliteitsbewaking en verhoging. 		<p>B</p> <p>B</p> <p>B</p> <p>B</p>		<p>leerling.</p> <ul style="list-style-type: none"> • De leerkracht maakt gebruik van schema's, vragenlijsten, wetteksten om zijn lessen aanschouwelijker te maken. • Er kan ook een groepsdiscussie plaatsvinden over kwaliteitsbevordering en het persoonlijk aandeel van de verpleegkundige hierin. • Vakoverschrijdend met Ziekenhuisverpleegkunde en Psychiatrische Verpleegkunde.

TV SOCIALE WETENSCHAPPEN

*ECOLOGISCHE EN PREVENTIEVE ASPECTEN
VAN DE GEZONDHEIDSZORG*

VERPLEEGKUNDE 4de GRAAD BSO	TV SOCIALE WETENSCHAPPEN	Ecologische en preventieve aspecten van de gezondheidszorg
---	---------------------------------	---

Doelstellingen	D	B/U	Leerinhouden	Pedagog. didactische. wenken en middelen
			<p>ECOLOGISCHE EN PREVENTIEVE ASPECTEN VAN DE GEZONDHEIDSZORG</p> <p>Gezondheid en zorg voor gezondheid</p> <p>Het belang van hygiëne in de gezondheidszorg</p> <ul style="list-style-type: none"> – Milieuhygiëne – Persoonlijke hygiëne – Sociale hygiëne <p>Gezondheidsvoorlichting en opvoeding</p>	<p>Vakkenintegratie:</p> <ul style="list-style-type: none"> • P.A.V. • Algemene Verpleegkunde • Klinisch Onderwijs <p>Algemene wenken:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Voor deze module is er een cursus beschikbaar met open ruimtes voor verwerkingsopdrachten, voorbeelden en eigen notities. • De leerlingen dienen een documentatiemap bij te houden met actuele artikels uit dagbladen, tijdschriften,... over gezondheid, hygiëne, milieu en G.V.O. • De module wordt in het kader van het vak Sociale Wetenschappen verbonden met de modules: <ul style="list-style-type: none"> – organisatorische en administratieve aspecten van de gezondheidszorg; – ethische en sociologische aspecten van de gezondheidszorg; – juridische en deontologische aspecten van de gezondheidszorg. • Om de betrokkenheid van de leerlingen te bevorderen dient de leraar ervaringsgestuurd te werken.
<p>Kennen</p> <ul style="list-style-type: none"> • De voorkomende begrippen verklaren en omschrijven. • Kennis hebben van de beïnvloedend factoren op de gezondheid, ziekte en de gezondheidsstatus. 		<p>B</p> <p>B</p> <p>U</p>	<p>Gezondheid en zorg voor gezondheid</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Casuïstiek met voorbeelden over de beleving van gezondheid en ziekte. • Vragenlijst over de gezondheidsstatus: de leerling dient deze voor zichzelf in te vullen en aldus een beeld vormen van de eigen gezondheidsstatus, nadien een klasgesprek over gezondheidswensen.

Doelstellingen	D	B/U	Leerinhouden	Pedagog. didactische. wenken en middelen
<ul style="list-style-type: none"> Inzicht hebben in het toekomstbeeld van de gezondheidsstatus. <p>Kunnen</p> <ul style="list-style-type: none"> De kennis over de begrippen gezondheid en ziekte toepassen in praktijksituaties. De eigen gezondheidsstatus toelichten. Een negatieve stress-situatie bij zichzelf herkennen en hiernaar handelen. <p>Zijn</p> <ul style="list-style-type: none"> Zich bewust zijn van de verschillen in de gezondheidszorg en de individuele beleving van ieders gezondheidsstatus. Zich bewust zijn van de eigen leefstijl en de invloed hiervan op de gezondheid. 		<p>B</p> <p>B</p> <p>U</p> <p>B</p> <p>B</p>		<ul style="list-style-type: none"> Documentatie: van grafieken i.v.m. verschillen in de gezondheidszorg, bijvoorbeeld tussen verschillende werelddelen. Videofilm over de evolutie van de gezondheidszorg.
<p>Kennen</p> <ul style="list-style-type: none"> Het begrip "hygiëne" kunnen omschrijven. Kennis hebben van het doel en de indeling van de hygiëne. <p>Kunnen</p> <ul style="list-style-type: none"> Hygiënische maatregelen kunnen uitvoeren. Patiënten inlichten over hygiënische maatregelen en deze ook evalueren. <p>Zijn</p> <ul style="list-style-type: none"> Bewust zijn van het belang van hygiëne voor de gezondheid van de mens. 		<p>B</p> <p>B</p> <p>B</p> <p>B</p> <p>B</p>	<p>Het belang van de hygiëne in de gezondheidszorg</p>	<p>De leraar maakt gebruik van diverse werkvormen om deze leerinhouden aan te brengen:</p> <ul style="list-style-type: none"> onderwijsleergesprek; kringgesprek; demonstratie; leergesprek; media: video, transparanten, film, ...; groepswork; rollenspel patiënt - verpleegkundige.
<p>Kennen</p> <ul style="list-style-type: none"> Kennis hebben van de normale samenstelling van lucht, water en bodem. Inzicht hebben in de waterkringloop. 		<p>B</p> <p>B</p> <p>B</p>	<p>Het milieukundig kader</p> <ul style="list-style-type: none"> – Atmosfeer – Water – Bodem 	<ul style="list-style-type: none"> De begrippen van het milieukundig kader kunnen in een kringgesprek aan de hand van voorbeelden verduidelijkt worden. Onderwijsleergesprek over de problematiek van milieuverontreiniging.

Doelstellingen	D	B/U	Leerinhouden	Pedagog. didactische. wenken en middelen
<ul style="list-style-type: none"> • De natuurlijke reiniging van het oppervlaktewater verduidelijken. • De werking van het rioolwaterzuiveringsstation verduidelijken. • De begrippen lucht-, water- en bodemverontreiniging omschrijven. • Maatregelen ter voorkoming van milieuverontreiniging kennen. <p>Kunnen</p> <ul style="list-style-type: none"> • Als verpleegkundige een informatieve taak vervullen ter preventie van milieuverontreiniging. <p>Zijn</p> <ul style="list-style-type: none"> • Zich bewust zijn van de levensnoodzakelijkheid van zuiver water, zuivere lucht en zuivere bodem. • Vatbaar zijn voor de problematiek van lucht-, water- en bodemverontreiniging. 		<p>U</p> <p>B</p> <p>B</p> <p>B</p> <p>B</p>		<ul style="list-style-type: none"> • Kennismaking met de milieu-telefoon van de Vlaamse Gezondheidsinspectie. • Kennismaking met eco-teams (een globaal Actie Plan Vlaanderen.
<p>Kennen/kunnen</p> <ul style="list-style-type: none"> • De begrippen geluid, woon- en leefomgeving, en afval omschrijven. • Maatregelen nemen om de schadelijke invloeden van geluid te beperken. • Afval op een correcte manier verzamelen en sorteren in eigen leefmilieu en in het werkveld. <p>Zijn</p> <ul style="list-style-type: none"> • Bewust zijn van het belang van de beperking van afval en geluidshinder. • Het belang inzien van activiteiten die bijdragen tot het behoud van het 		<p>B</p> <p>B</p> <p>B</p> <p>B</p> <p>B</p>	<p>Factoren die het milieu beïnvloeden</p> <ul style="list-style-type: none"> – Afval – Geluid – Woon- en leefomgeving 	<ul style="list-style-type: none"> • Groepswork : elke groep krijgt een milieufactor opgegeven, en dient hierover opzoekingswerk te verrichten. Nadien is er klasdiscussie over diverse thema's: bijv. bedreigt vervuiling onze voortplanting ?

Doelstellingen	D	B/U	Leerinhouden	Pedagog. didactische. wenken en middelen
leefmilieu.				
Kennen <ul style="list-style-type: none"> • De invloed van het milieu op de gezondheid van de mens verklaren. • De belangrijkste acties kennen die men als individu kan ondernemen om het milieu te beschermen. • Het belang van milieuhygiëne voor de verpleegkundige verduidelijken. • Kennis hebben van de oorzaken en gevolgen van lucht- water- en bodemverontreiniging op de gezondheid. • De invloed van nitraten in het drinkwater op de gezondheid van de mens verklaren. • Inzicht hebben in de gevolgen van milieuverontreiniging op de gezondheid van de mens. • De woonvoorwaarden en de risico's in een woning voor de gezondheid van de mens verklaren. • Inzicht hebben in een gezonde leefomgeving voor de patiënt. • Kennis hebben van de gevolgen van geluidshinder en afval op de gezondheid van de mens. Kunnen <ul style="list-style-type: none"> • De nodige maatregelen toepassen bij de uitoefening van de beroepspraktijk om de gevolgen van lucht-, water- en bodemverontreiniging op de gezondheid van de mens / patiënt te voorkomen. • Inspelen op de leefomgeving van de patiënt ter bevordering van een goede gezondheid. 		B B B B B B B B B B	De invloed van het milieu op de gezondheid van de mens <ul style="list-style-type: none"> • De leerlingen bespreken eigen ervaringen over de invloed van het milieu op de gezondheid van de mens. • Groepswork : elke groep werkt een thema uit en brengt dit klassikaal naar voor. Voorbeelden van thema's: <ul style="list-style-type: none"> – gevaar voor CO- intoxicatie in de winter; – het broeikas effect en onze gezondheid; – forellen die van geslacht veranderen ; – geluidsoverlast in het ziekenhuis. • Studiebezoek aan de afvalverwerking in het ziekenhuis. • Bezoek aan verbrandingsoven van huisafval. • Projectwerking: <ul style="list-style-type: none"> – afvalverzameling op school organiseren en deze permanent opvolgen; – afvalverzameling op een verpleegafdeling nader bestuderen, en tips formuleren. 	

Doelstellingen	D	B/U	Leerinhouden	Pedagog. didactische. wenken en middelen
<ul style="list-style-type: none"> Aan de patiënt haalbare tips geven voor een milieu en leefvriendelijk gedrag. <p>Zijn</p> <ul style="list-style-type: none"> Kritisch zijn omtrent informatie over het leefmilieu. Bereid zijn om mee te werken aan een milieubeleid. Aanvoelen dat ieder individu verantwoordelijk is voor het milieu. Gemotiveerd zijn om de nodige preventieve maatregelen te nemen ten behoud van een gezond leefmilieu, en deze motivatie overbrengen naar anderen. 		<p>B</p> <p>B</p> <p>B</p> <p>U</p> <p>B</p>		
<p>Kennen</p> <ul style="list-style-type: none"> Aandachtspunten met betrekking tot persoonlijke hygiëne kennen. <p>Kunnen</p> <ul style="list-style-type: none"> Aandachtspunten met betrekking tot persoonlijke hygiëne kunnen toepassen in het dagelijks leven en het beroepsleven. Patiënten voorlichten en wijzen op het belang van hun persoonlijke hygiëne. <p>Zijn</p> <ul style="list-style-type: none"> Bewust zijn van een goede persoonlijke hygiëne. Beseffen dat de verpleegkundige een voorbeeldfunctie heeft i.v.m. persoonlijke hygiëne. 		<p>B</p> <p>B</p> <p>B</p> <p>B</p> <p>B</p>	<p>Persoonlijk hygiëne</p>	<ul style="list-style-type: none"> Vakoverschrijdend werken met Algemene Verpleegkunde (beroepshygiëne). Onderwijsleergesprek over persoonlijke hygiëne. Demonstreren van handhygiëne. Kringgesprek over het belang van persoonlijke hygiëne. Media: video, transparanten, film. Groepsdiscussie: Hoe kan je bijdragen aan de persoonlijke hygiëne van de patiënt? Rollenspel: patiënt overtuigen van het nut van een goede hygiëne.
<p>Kennen / kunnen</p> <ul style="list-style-type: none"> De begrippen sociale hygiëne en sociale 		<p>B</p>	<p>Sociale hygiëne</p>	<ul style="list-style-type: none"> Wij opteren ervoor om de basiselementen van sociale hygiëne te concretiseren aan de hand van

Doelstellingen	D	B/U	Leerinhouden	Pedagog. didactische. wenken en middelen
ziekten omschrijven en het verband tussen beide aandoeningen. <ul style="list-style-type: none"> De factoren die een sociale ziekte bepalen omschrijven. Een aantal epidemiologische begrippen kennen en omschrijven. Verschillende sociale ziekten omschrijven. De oorzaak van de sociale ziekten omschrijven. Kennis hebben van de maatregelen voor het vroegtijdig opsporen (depistage) van sociale ziekten. Preventieve of profylactische maatregelen kennen ter voorkoming of verbetering van de meest voorkomende sociale ziekten. Aan de hand van tabellen,e.d. statistische gegevens over sociale ziekten interpreteren. In eigen woorden de evolutie van sociale ziekten weergeven. Epidemiologische begrippen kunnen toepassen op statistische gegevens van sociale ziekten. Informatie geven aan patiënten i.v.m. depistage en preventieve maatregelen ter voorkoming van sociale ziekten. <p>Zijn</p> <ul style="list-style-type: none"> Zich bewust zijn van het nut van epidemiologisch onderzoek als basis van gezondheidsvoorlichting en -opvoeding. Zich bewust zijn van het nut van depistage en preventieve maatregelen ter 		B B B B B B B B B B B B B B B B B	<ul style="list-style-type: none"> – Etiologie – Besmettingswegen – Risicogroepen – Verloop – Diagnose – Voorkomen – Depistage – Aangifteplicht – Behandeling – Preventie <p>Sociale ziekten</p> <ul style="list-style-type: none"> – Welvaartziekten vb.Kanker – Sexueel overdraagbare aandoeningen en AIDS – Stress en burn out – Beroepsziekten en ongevallen 	praktijkvoorbeelden van sociale ziekten. Bijvoorbeeld Aids: <ul style="list-style-type: none"> – elk aspect van deze sociale ziekte wordt klassikaal uitgewerkt. <ul style="list-style-type: none"> De leraar kan aanvullend gebruik maken van videomateriaal , kranten , tijdschriften, ... Belangrijk is in te spelen op de actualiteit. Rollenspel : informatie geven aan een risicogroep van een sociale ziekte. Onderwijsleergesprek : de voorkennis van de leerlingen gebruiken als een uitgangspunt van een thema.

Doelstellingen	D	B/U	Leerinhouden	Pedagog. didactische. wenken en middelen
voorkoming van sociale ziekten. <ul style="list-style-type: none"> Een positieve attitude hebben t.a.v. het vroegtijdig opsporen van sociale ziekten en de preventie ervan, dit m.b.t. de eigen gezondheid. Eigen mening vormen over roken, alcohol, drugs, Aids, ... 		B U		
<p>Kennen</p> <ul style="list-style-type: none"> De voorkomende begrippen kennen. Het belang van Gezondheidsvoorlichting en opvoeding in de preventieve gezondheidszorg kennen. De invalshoeken van G.V.O. omschrijven. De verschillende fasen in het leerproces kennen en hier gericht op inspelen. De verschillende methodieken van G.V.O. kennen en de mogelijkheden, de voor- en nadelen ervan omschrijven. <p>Kunnen</p> <ul style="list-style-type: none"> De fasen van een voorlichtingsproces uitwerken aan de hand van een gezondheidsprobleem of concrete patiënten situatie. G.V.O. aanbrengen bij een patiënt en hierbij gebruik maken van de verschillende methodieken; De leersituaties in specifieke stagesituaties benutten om zo een eigen verantwoordelijkheid uit te bouwen. De resultaten van het Gezondheids-promotieproject evalueren. <p>Zijn</p>		B B B B B B B U B	<p>Gezondheidsvoorlichting en opvoeding</p> <ul style="list-style-type: none"> - Begrippen - Het leerproces - Strategie en methoden 	<ul style="list-style-type: none"> Cursus met verwerkingsopdrachten en aandacht voor het opzetten van een G.V.O. - Project. Peilen naar de kennis a.d.h.v. voorbeelden over diverse strategieën en methoden. Groepswerk : elke groep werkt een thema uit naar keuze. Bijvoorbeeld : <ul style="list-style-type: none"> opstellen van en affiche / poster / brochure geven van een voordracht rollenspel Klaswerk: GVO - campagne opstellen voor de school (bijv. Tegen drugs, roken,...).

Doelstellingen	D	B/U	Leerinhouden	Pedagog. didactische. wenken en middelen
<ul style="list-style-type: none"> Bewust zijn van het nut van G.V.O. en de verantwoordelijkheid t.a.v. de eigen gezondheid. 				
<p>Kennen / kunnen</p> <ul style="list-style-type: none"> Weten dat patiëntenvoorlichting een deelgebied is van G.V.O. Taken van de verpleegkundige in de patiëntenvoorlichting omschrijven. De fasen van het voorlichtingsproces van patiënten omschrijven en verduidelijken met concrete voorbeelden. Toepassen van patiëntenvoorlichting in het werkveld op microniveau. Naargelang de eigen kennis de patiënten begeleiden en voorlichten. <p>Zijn</p> <ul style="list-style-type: none"> Het belang inzien van een patiëntenvoorlichtingssysteem voor elke verpleegafdeling. De noodzaak inzien van een goede voorlichting van elke patiënt. 		<p>B</p> <p>B</p> <p>B</p> <p>B</p> <p>B</p> <p>B</p> <p>B</p>	<p>Patiëntenvoorlichting</p>	<ul style="list-style-type: none"> Groepswerk : naargelang de stage-ervaringen een project van patiëntenvoorlichting uitwerken. Bijvoorbeeld: <ul style="list-style-type: none"> informerend; educatief; begeleidend. Gast sprekers uitnodigen bijv. diabetesverpleegkundige, stoma-consulent, palliatieve hulpverlener,....

TV SOCIALE WETENSCHAPPEN

*ETHISCHE EN SOCIOLOGISCHE ASPECTEN
VAN VERPLEEGKUNDE*

Doelstellingen	D	B/U	Leerinhouden	Ped. Didactische wenken en middelen
<p>Kennen/kunnen</p> <ul style="list-style-type: none"> • Verwoorden wat sociologie is. • Verwoorden waar de sociologie zich mee bezig houdt. • Verschillende opvattingen en benaderingswijzen m.b.t. de samenleving onderscheiden. <p>Zijn</p> <ul style="list-style-type: none"> • Zich bewust zijn van de besproken opvattingen m.b.t. de samenleving, op hun dagelijkse leven en in hun werksituatie. 		<p>B</p> <p>B</p> <p>B</p> <p>B</p>	<p>1 Inleiding</p> <ul style="list-style-type: none"> – kennismaking met de sociologie – definitie – terreinen – activiteiten 	<p><i>Vakkenintegratie met:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • PAV; • Psychologie; • Algemene Verpleegkunde; • PV stages; <p>is mogelijk en wenselijk voor de hele leerlijn.</p> <p>De module wordt in het kader van het vak Sociale Wetenschappen verbonden met de modules:</p> <ul style="list-style-type: none"> • organisatorische en administratieve aspecten van de gezondheidszorg; • ecologische en preventieve aspecten van de gezondheidszorg; • juridische en deontologische aspecten van verpleegkunde. <p>Bepaalde ethische aspecten worden aanvullend in verschillende thema's belicht, bijv. beroepsethische thema's zoals abortus, euthanasie, orgaandonatie...</p> <p>Het begrip sociologie kan in een kringgesprek aan de hand van voorbeelden verduidelijkt worden.</p> <p>De opvattingen van bv. Richard Merton en Emiel Durkheim kunnen hier besproken worden.</p>
<p>Kennen/kunnen</p> <ul style="list-style-type: none"> • Op basis van enkele elementen in het sociologisch referentiekader en via concrete thema's een beeld van de 		<p>B</p>	<p>2 De maatschappij, een samenleving voor iedereen?</p> <ul style="list-style-type: none"> – uitzicht 	<p>We opteren ervoor om elk van de basiselementen m.b.t. de samenleving te concretiseren aan de hand van een thema waarover de studenten informatie opzoeken en verwerken.</p>

Doelstellingen	D	B/U	Leerinhouden	Ped. Didactische wenken en middelen
voortvloeien, om te gaan.				<ul style="list-style-type: none"> • Interview afnemen van een allochtoon bv. over zijn ziekenhuiservaringen.
<p>Kennen/kunnen</p> <ul style="list-style-type: none"> • In eigen woorden begrippen zoals rol, rolconflict, rolverwachting, rolopvatting formuleren. • Deze begrippen situeren en bespreken aan de hand van concrete voorbeelden uit de eigen praktijkervaring. • Deze begrippen situeren in een multiculturele context. <p>Zijn</p> <ul style="list-style-type: none"> • Zich bewust zijn van de persoonlijke rolpositie en conflicten inschatten die te maken hebben met het verschil tussen rolopvatting en rolverwachting in een hulpvrager-hulpverlener relatie. 		B B B B	<p>2.2 Rol, roltheorie</p> <ul style="list-style-type: none"> – positie – rolopvatting – rolverwachting – rolconflict 	<ul style="list-style-type: none"> • Doceermethode afgewisseld met actieve werkvormen. • Groepswerk waarbij de studenten putten uit eigen ervaring en concrete voorbeelden uit de media. • Klassikale bespreking van een groepswerk met als conclusie de opbouw van een theoretisch kader. • De theorie van Talcot Parsons kan hier aan bod komen. • Bezoek aan een vluchthuis, culturele organisaties voor vrouwen, enz. • Gastsprekers in de klas. • Rollenspel i.v.m. de rolopvatting en rolverwachting in een hulpvrager-hulpverlenerrelatie met nabespreking.
<p>Kennen/kunnen</p> <ul style="list-style-type: none"> • Weten wat de betekenis is van demografie. • Begrijpen wat vergrijzing inhoudt, dit fenomeen plaatsen aan de hand van voorbeelden uit de eigen praktijkervaring. • Dit begrip situeren in een multiculturele context. 		U U U	<p>2.3 Groei, demografie de vergrijzing van de bevolking in onze samenleving</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Link met Algemene Verpleegkunde (Bejaardenzorg) en met ontwikkelingspsychologie.
Kennen/kunnen			2.4 Participanten,	<ul style="list-style-type: none"> • Link met ontwikkelingspsychologie.

Doelstellingen	D	B/U	Leerinhouden	Ped. Didactische wenken en middelen
<ul style="list-style-type: none"> • Beschrijven de verschillende participanten in de samenleving. • Kunnen de invloed van deze participanten op het samenleven duiden. • Aan de hand van een case, deze invloed nader omschrijven en weergeven wat dit in hun professionele en persoonlijke omgeving kan betekenen. 		U U U	Maatschappelijke ontwikkelingen inzake het Verdrag van de Rechten van het Kind.	<ul style="list-style-type: none"> • De case die we hier centraal stellen vertrekt vanuit het kinderrechtentema.
<p>Kennen/kunnen</p> <ul style="list-style-type: none"> • Kennismaken met de verschillende opvattingen betreffende moraal en ethiek. • Kennismaken met verschillende culturele, sociale en religieuze opvattingen en tegenstellingen. • De verschillende ethische, religieuze en culturele benaderingswijzen onderscheiden. • De verschillende concepten over ziekte en gezondheid herkennen en omschrijven. • De verschillende culturele en religieuze achtergronden waarop concepten van ziekte en gezondheid zijn gebaseerd, herkennen. • Inzien dat samenleven in de maatschappij en in maatschappelijke instellingen zoals o.m. de school, het ziekenhuis een noodzaak is, maar soms gepaard gaat met botsende waarden en normen. <p>Zijn</p> <ul style="list-style-type: none"> • Zich bewust zijn van de rijkdom van verscheidenheid op de verschillende 		B B B B B B B	<p>3 Botsende normen en waarden</p> <ul style="list-style-type: none"> – De begrippen moraal, normen, waarden, ethiek. – Jong versus oud, het generatieconflict. – Oosterse versus Westerse cultuur en moraal, interculturele conflicthantering. – Rijk versus arm, de problematiek van kansarmoede, het Pygmalioneffect. – Gezond versus ziek, de gezondheidsstatus, de welzijnstatus 	<ul style="list-style-type: none"> • De elementen in het sociologisch referentiekader worden telkens uitgediept aan de hand van een tegenstelling. • Het is de bedoeling dat de studenten ervaren dat verscheidenheid, vanuit welke invalshoek ook, een rijkdom voor de samenleving betekent. • Er is ruimte voor vakoverschrijdende samenwerking met o.m. PAV, psychologie, Algemene Verpleegkunde, PV stages en PV praktijk. • Er is ruimte voor een verscheidenheid aan didactische werkvormen: <ul style="list-style-type: none"> – individueel of in groepjes informatiebronnen raadplegen (o.a. bibliotheekbezoek, gebruik maken van ICT, Internet); – onderwijsleergesprek; – klasgesprek over stage-ervaringen; – themadag; – activiteitenweek, leerlingenbegeleiding met als doel een goede groepsvorming in de klas.

Doelstellingen	D	B/U	Leerinhouden	Ped. Didactische wenken en middelen
terreinen in de samenleving. • Bereid zijn om met botsende waarden en normen op een respectvolle manier om te gaan, zowel in professionele als in persoonlijke situaties. • Conflicten accepteren en bereid zijn om er oplossingen voor te zoeken.		B U		
Kennen:kunnen • Fenomenen uit de samenleving herkennen en duiden. • De invloed van fenomenen uit de samenleving op het persoonlijk leven herkennen. • De invloed van fenomenen uit de samenleving in de eigen professionele situatie herkennen. • Eigen gedrag verwoorden en bespreekbaar stellen t.o.v. omgangsvormen in andere culturen. Zijn • Zich bewust zijn van de invloed van fenomenen uit de samenleving op de relatie tussen de hulpverlener en de hulpvrager/patiënt en diens familie.		B B B B B	4 Invloed van fenomenen uit de samenleving op de hulpverlening. – De multiculturele samenleving. – De invloed van de samenleving op mijn persoonlijk leven. – De invloed van de samenleving op mij als hulpverlener.	Vakkenintegratie met – PAV – psychologie – PV stages – PV Praktijk – Algemene Verpleegkunde • De basiselementen m.b.t. de samenleving projecteren we nu op het microniveau van de hulpverlener in een professionele situatie. • We vertrekken van de persoonlijke beleving van de studenten en reflecteren hierop. • De studenten maken een werkstuk of gevalsstudie, bv. over een specifieke cultuur en de hieraan verbonden opvattingen over ziekte en gezondheid. Ze werken hiervoor samen in kleine groepjes van maximum vier personen.

SOCIALE WETENSCHAPPEN

*JURIDISCHE EN DEONTOLOGISCHE ASPECTEN
VAN VERPLEEGKUNDE*

VERPLEEGKUNDE 4de GRAAD BSO	TV SOCIALE WETENSCHAPPEN	<i>Juridische en deontologische aspecten van verpleegkunde</i>
---	---------------------------------	---

Doelstellingen	D	B/U	Leerinhouden	Pedagog. Didactische. wenken en middelen
			INLEIDING : BEGRIPPEN VAN RECHT ELEMENTEN UIT HET BURGERLIJK RECHT De juridische levensloop van een persoon RECHTEN EN PLICHTEN VAN DE VERPLEEGKUNDIGE BEROEPSUITOEFENING Deontologische aspecten Gezondheidsrecht Sociaal recht voor verpleegkundige SPECIFIEKE DEONTOLOGISCHE THEMA'S PSYCHIATRIE	<i>Vakkenintegratie</i> <ul style="list-style-type: none"> • PAV • Psychologie • Algemene Verpleegkunde • Ziekenhuisverpleegkunde • Psychiatrische Verpleegkunde <i>Algemene wenken</i> <ul style="list-style-type: none"> • De module wordt in kader van het vak Sociale Wetenschappen verbonden met de andere modules: <ul style="list-style-type: none"> – organisatorische aspecten van de gezondheidszorg; – ecologische en preventieve aspecten van de gezondheidszorg; – ethische en sociologische aspecten van de gezondheidszorg. • Wij opteren ervoor eerst een aantal basisbegrippen aan te bieden, en de leerlingen wegwijs te maken in het burgerlijk recht en sociaal recht. Belangrijk is de interesse van de leerlingen te prikkelen door gebruik te maken van actuele praktijkvoorbeelden, ondersteund met mediagegevens (kranten, tijdschriften, audio-visueel materiaal, internet, ...) • Vervolgens worden de rechten en plichten van de verpleegkundige uitgediept. Om deze leerinhouden aan te brengen dienen we ervaringsgestuurd te werken met praktijkvoorbeelden uit het verpleegkundig

Doelstellingen	D	B/U	Leerinhouden	Pedagog. Didactische. wenken en middelen
				beroepsveld.
Kennen/Kunnen <ul style="list-style-type: none"> • Kennis maken met het begrip recht • Inzicht hebben in het belang van recht voor de samenleving. Zijn <ul style="list-style-type: none"> • Zich bewust zijn van het belang van recht voor de ordening van de samenleving. 		B B	INLEIDENDE BEGRIPPEN VAN RECHT Het begrip recht	<ul style="list-style-type: none"> • Het begrip recht kan in een kringgesprek aan de hand van voorbeelden verduidelijkt worden.
Kennen/Kunnen <ul style="list-style-type: none"> • De verschillende rechtsbronnen opnoemen en omschrijven. • Analyseren van de verschillende rechtsbronnen volgens de staatsstructuur in België en in volgorde van belangrijkheid. • Het belang van de verschillende rechtsbronnen verklaren. • Het ontstaan van de rechtsbronnen omschrijven. • De kernwoorden in verband met het ontstaan van de rechtsbronnen selecteren. Zijn <ul style="list-style-type: none"> • Zich bewust zijn van de rechtsbronnen op het functioneren in de samenleving. 		B U B B U	Soorten rechtsbronnen	<ul style="list-style-type: none"> • Groepsopdracht : de leerlingen dienen via onderzoekswerk in de bibliotheek kennis te verwerven over de wet, de rechtspraak, de rechtsleer, de gewoonte en de billijkheid. • Deze gegevens worden klassikaal naar voor gebracht, en de leraar helpt de wetgevende daden te plaatsen bij de overheid van dewelke zij uitgaan (Staatsstructuur van België).
Kennen <ul style="list-style-type: none"> • Het begrip rechtspraak omschrijven. 		B	Rechtspraak	<ul style="list-style-type: none"> • Videofilm ter illustratie van de rechtspraak (beslissingen van Hoven en rechtbanken). • Klasgesprek over de soorten rechtbanken.

Doelstellingen	D	B/U	Leerinhouden	Pedagog. Didactische. wenken en middelen
<ul style="list-style-type: none"> De structuur van de rechterlijke macht omschrijven (uitleggen). De bevoegdheden van de verschillende rechtbanken omschrijven. <p>Kunnen</p> <ul style="list-style-type: none"> De gerechtelijke organisatie kunnen toepassen op bepaalde praktijksituaties. Een synthese kunnen maken van de gerechtelijke organisatie. 		B B U B		<ul style="list-style-type: none"> Gastspreker (rechtsassistent) komt de werking van de rechtbank toelichten.
<p>Kennen</p> <ul style="list-style-type: none"> Het begrip “ burgerlijk recht” omschrijven. Het begrip “persoon” omschrijven. Het begrip “rechtsbekwaamheid” en “handelingsbekwaamheid” omschrijven. <p>Kunnen</p> <ul style="list-style-type: none"> Het belang van de rechtsbekwaamheid en de handelingsbekwaamheid van een persoon verantwoorden. <p>Zijn</p> <ul style="list-style-type: none"> Zich bewust zijn van de gevolgen van de rechtsbekwaamheid en handelingsbekwaamheid in de samenleving. 		B B B U B	<p>ELEMENTEN UIT HET BURGERLIJK RECHT: De juridische levensloop van een persoon</p>	<ul style="list-style-type: none"> Vakoverschrijdend werken met P.A.V. ("Mijn levensverhaal in documenten"). Studiebezoek aan het stadhuis met uitleg over burgerlijke aangelegenheden.
<p>Kennen</p>			<p>Ontstaan van een persoon</p>	<ul style="list-style-type: none"> Onderwijsleergesprek over de aanvang van een fysiek persoon en het ontstaan van een

Doelstellingen	D	B/U	Leerinhouden	Pedagog. Didactische. wenken en middelen
<ul style="list-style-type: none"> • “Het ontstaan van een persoon” in juridische betekenis omschrijven. • Inzicht hebben in het belang van het ontstaan van een persoon in een juridische context. <p>Zijn</p> <ul style="list-style-type: none"> • Zich bewust zijn van de juridische betekenis van het” ontstaan van een persoon “ en de gevolgen ervan.. 		B B B		<p>rechtspersoon.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Via opzoekingswerk in de bibliotheek kennis verruimen over de juridische betekenis van het ontstaan van een fysieke persoon. • Discussie : "Een kind is niet rechteloos."
<p>Kennen</p> <ul style="list-style-type: none"> • Kennis hebben van verschillende soorten namen. • Weten wie de Belgische nationaliteit kan verkrijgen. • De betekenis van de hoofdverblijfplaats kunnen bespreken. • Het begrip “afstamming” omschrijven. • De voornaamste gevolgen met betrekking tot afstamming opnoemen en omschrijven. • Inzicht hebben in het belang van de gevolgen die voortvloeien uit de attributen van een persoon. <p>Zijn</p> <ul style="list-style-type: none"> • Zich bewust zijn van de betekenis en van de gevolgen met betrekking tot de attributen van de persoonlijkheid.. 		B B B B B B B	<p>Attributen van de persoonlijkheid</p> <ul style="list-style-type: none"> – Naam – Nationaliteit – Woonplaats – Afstamming 	<ul style="list-style-type: none"> • Onderwijsleergesprek over de verschillende soorten namen (familienaam, voornaam, bijnaam, handelsnaam,...). • Onderwijsleergesprek over de kenmerken van de woonplaats. • De leraar maakt gebruik van voorbeelden om aan te tonen wie de Belgische nationaliteit kan verkrijgen. • Klasgesprek over het gevolg van de afstamming op de naam van een persoon. • Discussiegroepen over <ul style="list-style-type: none"> – "Mijn nationaliteit bepaalt mijn burgerrechten." – "Mijn hoofdverblijfplaats is mijn woonplaats."
<p>Kennen</p>			<p>Gevalen van onvolledige persoonlijkheid</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Discussiegroepjes met diverse thema's : <ul style="list-style-type: none"> – "Wilsonbekwaam maar niet machteloos"

Doelstellingen	D	B/U	Leerinhouden	Pedagog. Didactische. wenken en middelen
<ul style="list-style-type: none"> • Het begrip "handelingsonbekwaam" omschrijven. • De personen die handelingsonbekwaam zijn sommen. • Kennis hebben van en inzicht hebben in de maatregelen met betrekking tot de handelingsonbekwame persoon en zijn goederen. <p>Zijn</p> <ul style="list-style-type: none"> • Zich bewust zijn van de noodzakelijkheid om in uitzonderlijke omstandigheden een persoon handelingsonbekwaam te verklaren. 		B B B B		<ul style="list-style-type: none"> – "Tussen zelfbeschikking en bescherming" • Gebruik maken van praktijkvoorbeelden om de leerlingen wegwijs te maken in de gevallen van onvolledige persoonlijkheid. • Uitbreidingstaken geven voor de richting Psychiatrische Verpleegkunde omdat zij vaker geconfronteerd worden met de verminderde handelingsbekwaamheid.
<p>Kennen</p> <ul style="list-style-type: none"> • Het begrip "huwelijk" omschrijven. Het tot stand komen van een huwelijk omschrijven. • De grondvereisten met betrekking tot het huwelijk opnoemen en omschrijven. • De gevolgen die voortvloeien uit het huwelijk opnoemen en omschrijven. • Andere samenlevingsvormen opnoemen en omschrijven. • De gevolgen die voortvloeien uit de verschillende samenlevingsvormen opnoemen. 		B B B B B	<p>Persoon en zijn gezin</p> <ul style="list-style-type: none"> – Huwelijk – Andere samenlevingsvormen 	<ul style="list-style-type: none"> • Vakoverstijgend met P.A.V. ("Mijn levensverhaal in documenten") • Ervaringsgestuurd werken : de leerlingen hun belevingen laten verwoorden. • Groepsgesprek over de juridische gevolgen van de keuze voor een samenlevingsvorm. • Inspelen op de actualiteit via media : videofilm "Een samenlevingscontract voor homo's"
<p>Kennen</p> <ul style="list-style-type: none"> • De wet met betrekking tot het afstaan van organen uitleggen. 		B	<p>Overlijden van een persoon</p> <ul style="list-style-type: none"> – Overlijden – Afstaan van organen 	<ul style="list-style-type: none"> • Vakoverschrijdend werken met P.A.V. • ("Mijn levensverhaal in documenten"). • Onderwijsleergesprek over de gevolgen van een overlijden.

Doelstellingen	D	B/U	Leerinhouden	Pedagog. Didactische. wenken en middelen
<ul style="list-style-type: none"> De erfopvolging opnoemen. <p>Kunnen</p> <ul style="list-style-type: none"> De wet met betrekking tot het afstaan van organen toepassen in een praktijksituatie. <p>Zijn</p> <ul style="list-style-type: none"> Zich bewust zijn van de betekenis van de wet met betrekking van het afstaan van organen voor familie, e.a. 		U U B	– Nalatenschap	<ul style="list-style-type: none"> De leerlingen via opzoekingswerk in de bibliotheek wegwijs maken in de wet op organen en weefseldonaties. Het afstaan van organen kan ethisch belicht worden in de module "ethische en sociologische aspecten in de gezondheidszorg".
<p>Kennen</p> <ul style="list-style-type: none"> Kennis maken met het begrip deontologie. Kennis maken met de wetenschappelijke manier waarop de mens-patiënt benaderd wordt. Weten dat er aan het verpleegkundig handelen een juridische verantwoordelijkheid gekoppeld is. <p>Kunnen</p> <ul style="list-style-type: none"> De belangrijkste deontologische codes kunnen toepassen in de praktijksituatie. Respect tonen voor de autonomie en het recht op zelfbeschikking van de patiënt. Een bijdrage leveren tot het verwezenlijken van een positieve visie en houding t.o.v. de patiënt in de beroepsomgeving. 		B U B B B B	<p>RECHTEN EN PLICHTEN IVM. DE VERPLEEGKUNDIGE BEROEPSUITOEFENING</p> <p>Deontologische aspecten</p> <p>Inleidende begrippen</p> <p>Deontologische codes</p> <ul style="list-style-type: none"> mensenrechten patiëntenrecht 	<ul style="list-style-type: none"> Er wordt een wetenschappelijk denkkader aangeboden, waarop het deontologisch denken gebaseerd kan worden, namelijk de wezenskenmerken volgens Martha Rogers. De leerlingen leren de patiënt benaderen van uit zijn totaliteit, en weten dat er een voortdurende wisselwerking is tussen de persoon en zijn omgeving. Een aantal deontologische aspecten zijn zeer nauw verweven met de module ethische en sociologische aspecten in de gezondheidszorg. Groepsgesprek over mensenrechten. Voorbeelden aanhalen van Amnesty International. Onderwijsleergesprek over patiëntenrechten. Refereren naar citaten van patiënten die over hun rechten vertellen. Groepsdiscussie: "Recht op zorg, een ontoereikende zorg ten gevolge van financiële aspecten van de zorgverlenende instantie".

Doelstellingen	D	B/U	Leerinhouden	Pedagog. Didactische. wenken en middelen
<p>Zijn</p> <ul style="list-style-type: none"> • Mede door de deontologie een professionele beroepshouding leren aannemen. • Leren dat in het verpleegkundig beroep de relatie patiënt - arts enorm belangrijk is. 		<p>B</p> <p>B</p>		
<p>Kennen</p> <ul style="list-style-type: none"> • Weten dat er aan het verpleegkundig handelen een grote verantwoordelijkheid gekoppeld is. • Weten wat juridische verantwoordelijkheid is. • Het begrip verantwoordelijkheid - juridische verantwoordelijkheid kunnen uitleggen. • De verschillende invalshoeken waardoor de verantwoordelijkheid bepaald wordt inschatten. <p>Kunnen</p> <ul style="list-style-type: none"> • De verantwoordelijkheid en aansprakelijkheid inschatten binnen de praktijksituatie <p>Zijn</p> <ul style="list-style-type: none"> • Een optimaal antwoord leren geven in een bepaalde situatie. • Leren omgaan met het verpleegkundig handelen waaraan een juridische 		<p>B</p> <p>B</p> <p>B</p> <p>U</p> <p>B</p> <p>U</p> <p>B</p>	<p>Verantwoordelijkheid en aansprakelijkheid</p> <ul style="list-style-type: none"> – Verantwoordelijkheid. – Waardoor wordt deze verantwoordelijkheid bepaald? – Het verschil tussen verantwoordelijkheid en aansprakelijkheid. – Indeling van de aansprakelijkheidsvormen. 	<ul style="list-style-type: none"> • Cursus met verwerkingsopdrachten bijvoorbeeld: een invulkader over het verschil tussen de verantwoordelijkheid en aansprakelijkheid. • Voorbeelden uit het dagelijkse leven en uit de beroepspraktijk. • Verwijzing naar de module "juridische en deontologische aspecten van de verpleegkunde". <ul style="list-style-type: none"> • De leraar vraagt naar voorbeelden uit de praktijksituatie.

Doelstellingen	D	B/U	Leerinhouden	Pedagog. Didactische. wenken en middelen
verantwoordelijkheid verbonden is.				
Kennen <ul style="list-style-type: none"> • Kennismaking met de burgerlijke aansprakelijkheid in het algemeen en naar de praktijk toe. • Het begrip burgerlijke aansprakelijkheid kunnen omschrijven. • De indeling van de burgerlijke aansprakelijkheid kunnen uitleggen. • De voorwaarden uitleggen waaraan men moet voldoen om burgerlijk aansprakelijk te zijn. Kunnen <ul style="list-style-type: none"> • Rekening houden met de burgerlijke aansprakelijkheid in de beroepspraktijk. Zijn <ul style="list-style-type: none"> • Zich bewust zijn dat een verpleegkundige burgerlijk aansprakelijk kan zijn. • Zich bewust zijn van zijn beroepsaansprakelijkheid. 		B B U B B B B	Burgerlijke aansprakelijkheid <ul style="list-style-type: none"> – Begrip – Indeling – Voorwaarden tot burgerlijke aansprakelijkheid. 	<ul style="list-style-type: none"> • Discussie : "Schade maakt schuld." <ul style="list-style-type: none"> – De leraar maakt gebruik van praktijkvoorbeelden om de burgerlijke aansprakelijkheid te omschrijven.
Kennen <ul style="list-style-type: none"> • Kennismaking met de strafrechterlijke aansprakelijkheid in het algemeen en bij de uitoefening van het verpleegkundig beroep. • Het verschil tussen burgerlijk en strafrechterlijke aansprakelijkheid 		B B	Strafrechterlijke aansprakelijkheid	<ul style="list-style-type: none"> • Cursus met verwerkingsopdrachten : <ul style="list-style-type: none"> – voorbeelden uit het dagelijkse leven en uit de praktijk; – opzoeken van krantenknipsels. • Bezoek aan de Rechtbank van Eerste Aanleg.

Doelstellingen	D	B/U	Leerinhouden	Pedagog. Didactische. wenken en middelen
uitleggen. <ul style="list-style-type: none"> • De verschillende soorten misdrijven en de indeling van de burgerlijke en strafrechterlijke rechtbanken uitleggen. • Notie hebben van de regels die de strafmaat kunnen bepalen. • De minnelijke, burgerlijke en strafrechterlijke regeling door de rechtbank verklaren. <p>Kunnen</p> <ul style="list-style-type: none"> • Het verschil duidelijk maken tussen burgerlijk en strafrechterlijke aansprakelijkheid binnen de praktijksituatie. <p>Zijn</p> <ul style="list-style-type: none"> • Zich bewust zijn van het belang te leren omgaan met de strafrechterlijke aansprakelijkheid. 		B U U B B		
<p>Kennen/Kunnen</p> <ul style="list-style-type: none"> • Kennismaking met de aansprakelijkheid van de verpleegkundige als stagiair, als werknemer, als zelfstandige. • Weergeven wat de aansprakelijkheid van de verpleegkundige als werknemer betekent. • De aansprakelijkheid van de zelfstandige verpleegkundige weergeven. • De aansprakelijkheid van de stagiair- 		B B B B	<p>Aansprakelijkheid van de verpleegkundige.</p> <ul style="list-style-type: none"> – Aansprakelijkheid van de stagiair-verpleegkundige. – Aansprakelijkheid van de verpleegkundige als werknemer. – Aansprakelijkheid van de zelfstandige verpleegkundige. – Aansprakelijkheidsverzekering. 	<ul style="list-style-type: none"> • De leraar maakt gebruik van praktijkvoorbeelden van de leerlingen zelf om hen te illustreren wat hun aansprakelijkheid is. • De aansprakelijkheid van de verpleegkundige als werknemer en als zelfstandige wordt geconcretiseerd aan de hand van specifieke praktijksituaties : bijvoorbeeld het verzuim van hulpverlening, schending van het beroepsgeheim (deze thema's komen uitgebreid aan bod in het volgende hoofdstuk).

Doelstellingen	D	B/U	Leerinhouden	Pedagog. Didactische. wenken en middelen
verpleegkundige weergeven. • Weten wat een aansprakelijkheidsverzekering is. Zijn • Zich bewust zijn van de draagwijdte van de aansprakelijkheid als leerling verpleegkundige en alstoeekomstig verpleegkundige.		B B		
Kennen • Kennismaking met het beroepsgeheim in het algemeen en concreet naar de verpleegkundigen toe. • Een begripsomschrijving geven van het beroepsgeheim. • De verschillende elementen van het beroepsgeheim weergeven en uitleggen. Kunnen		B B B	Specifieke misdrijven bij de uitoefening van het verpleegkundig beroep. Beroepsgeheim	• De specifieke misdrijven bij de uitoefening van het verpleegkundig beroep worden geconcretiseerd aan de hand van voorbeelden uit de praktijk. • De leraar kan hierbij gebruik maken van audiovisueel materiaal, krantenknipsels...om de wettelijke aspecten te verduidelijken. • De leerlingen krijgen een cursus met open ruimtes voor verwerkingsopdrachten zoals het verzamelen van documentatie omtrent een specifiek misdrijf, een vraagstelling,... . • De bedoeling is de leerlingen aan te zetten tot kritisch denken over de mogelijke misdrijven en hun gevolgen in de beroepspraktijk. • Cursus met verwerkingsopdrachten • Voorbeelden aanhalen uit praktijk. • Discussie over : – "Patiënt en privacy" – "Informatierecht"

Doelstellingen	D	B/U	Leerinhouden	Pedagog. Didactische. wenken en middelen
<ul style="list-style-type: none"> Het beroepsgeheim analyseren naar het verpleegkundig beroep toe. Het beroepsgeheim toepassen aan de hand van concrete aandachtspunten. <p>Zijn</p> <ul style="list-style-type: none"> Het beroepsgeheim tegenover alle derden die niet in relatie staan met de patiënt respecteren. Ervaren dat er sancties volgen bij schending van het beroepsgeheim. 		<p>B</p> <p>B</p> <p>B</p> <p>B</p>		
<p>Kennen</p> <ul style="list-style-type: none"> Kennismaking met het wettelijke aspect van de hulpverleningsplicht. De juridische basis van de wettelijke hulpverleningsplicht weergeven in't algemeen en op professioneel vlak. De voorwaarden uitleggen vooraleer men aansprakelijk gesteld kan worden. <p>Zijn</p> <ul style="list-style-type: none"> Als professionele hulpverlener zich bewust zijn van het wettelijke standpunt. 		<p>B</p> <p>B</p> <p>B</p> <p>B</p>	<p>Wettelijke hulpverleningsplicht</p>	<ul style="list-style-type: none"> Cursus met verwerkingsopdrachten. Voorbeelden aanhalen uit het dagelijkse leven en uit de praktijk.
<p>Kennen</p> <ul style="list-style-type: none"> Kennismaking met het wettelijk standpunt 		<p>B</p>	<p>Valsheid in geschrifte</p>	<ul style="list-style-type: none"> Cursus met verwerkingsopdrachten. Voorbeelden uit de praktijk. Bespreking van een aantal wettelijke documenten

Doelstellingen	D	B/U	Leerinhouden	Pedagog. Didactische. wenken en middelen
<p>omtrent valsheid in geschrifte.</p> <ul style="list-style-type: none"> Het begrip omschrijven en weergeven wanneer men spreekt van een wettelijk document. De voorwaarden aanhalen en uitleggen waaraan moet voldaan zijn. <p>Zijn</p> <ul style="list-style-type: none"> Zich bewust zijn wat de gevolgen zijn van valsheid in geschrifte binnen het verpleegkundig beroep. 		<p>B</p> <p>B</p> <p>B</p>		<p>en de leerlingen deze correct laten invullen.</p>
<p>Kennen</p> <ul style="list-style-type: none"> Kennismaking met dit specifieke misdrijf binnen de verpleegkundige beroepssituatie. Kennis hebben van dit misdrijf binnen de verkeerssituaties. Een begripsomschrijving kunnen geven. De voorwaarden waaraan moet voldaan zijn om te kunnen veroordeeld worden. Nuttige wenken die de beroepsfouten tot een minimum herleiden. <p>Zijn</p> <ul style="list-style-type: none"> Zich ervan bewust zijn dat de kleinste fout van een verpleegkundige kan leiden tot dit misdrijf en dat ze als verpleegkundige zelf aansprakelijk gesteld kunnen worden bij de beroepsuitoefening. Zich ervan bewust zijn met mensen te 		<p>B</p> <p>B</p> <p>B</p> <p>B</p> <p>B</p> <p>B</p> <p>B</p>	<p>Onopzettelijke verwonding en onvrijwillige doding.</p>	<ul style="list-style-type: none"> Cursus met verwerkingsopdrachten. Voorbeelden uit de praktijk : <ul style="list-style-type: none"> van nalatigheid van verpleegkundigen binnen de beroepssituatie; van een verkeersongeval.

Doelstellingen	D	B/U	Leerinhouden	Pedagog. Didactische. wenken en middelen
<p>werken en dat hun houding en verantwoordelijkheid hierbij zeer belangrijk zijn.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Door een correcte beroepshouding het risico op fouten trachten te verminderen. 		B		
<p>Kennen</p> <ul style="list-style-type: none"> • Een begripsomschrijving van abortus geven. • Het wettelijk standpunt weergeven en uitleggen. • De voorwaarden waaraan voldaan moet zijn om niet gestraft te worden, kennen. <p>Zijn</p> <ul style="list-style-type: none"> • Een standpunt innemen, rekening houdend met het beroepsgeweten. 		B B B B	<p>Enkele specifieke deontologische aspecten beroepsethische codes.</p> <p>Abortus provocatus</p>	<ul style="list-style-type: none"> • De leraar zal de wetgeving op enkele beroepsethische codes verduidelijken aan de hand van voorbeelden. • Hij kan hiervoor nauw samenwerken met de module "Ethische en sociologische aspecten van de gezondheidszorg". • Groepswork over abortus en klassikale nabespreking.
<p>Kennen</p> <ul style="list-style-type: none"> • Het verschil uitleggen tussen actieve en passieve euthanasie. • Het wettelijke standpunt weergeven en uitleggen. <p>Zijn</p> <ul style="list-style-type: none"> • Zich ervan bewust zijn dat ze in de praktijk komen te staan met zwaarzieke patiënten. • Leren handelen conform het beroepsgeweten. 		B B B B	Euthanasie	<ul style="list-style-type: none"> • Videofilm : Getuigenissen over passieve en actieve euthanasie. • Klasgesprek over ervaringen met euthanasie.
Kennen			Gebruik van pijnstillers en verdovende middelen	<ul style="list-style-type: none"> • Voorbeelden uit de praktijk.

Doelstellingen	D	B/U	Leerinhouden	Pedagog. Didactische. wenken en middelen
<ul style="list-style-type: none"> • Een begripsomschrijving geven van deze middelen. • De voorwaarden uitleggen wanneer men strafbaar kan zijn. • De modaliteiten, bij het uitschrijven van een verdovend-pijnstillend middel, weergeven en uitleggen. <p>Kunnen</p> <ul style="list-style-type: none"> • Correct leren omgaan met de voorschriften en gebruik van pijnstillende verdovende middelen. <p>Zijn</p> <ul style="list-style-type: none"> • Zich bewust zijn van het belang van een correct handelen bij het toedienen op voorschrift van verdovende geneesmiddelen. 		<p>B</p> <p>B</p> <p>U</p> <p>B</p> <p>B</p>		<ul style="list-style-type: none"> • Vakoverschrijdend samenwerken met Algemene Verpleegkunde (Geneesmiddelenleer). • Cursus over het correct omgaan met voorschriften en het gebruik van pijnstillende middelen.
<p>Kennen/Kunnen</p> <ul style="list-style-type: none"> • Kennismaking met de wijze waarop de beroepsuitoefening in de gezondheidszorg wettelijk geregeld is. • Kennismaking met de indeling van de beroepen in de gezondheidszorg. • Kennismaking met de wettelijke regeling van het verpleegkundig beroep. • De wettelijke regeling van de belangrijkste beroepen in de gezondheidszorg weergeven. • De belangrijkste beroepen in de 		<p>B</p> <p>B</p> <p>B</p> <p>B</p> <p>B</p>	<p>Gezondheidsrecht</p> <ul style="list-style-type: none"> – Begrip – Beroepsuitoefening in de gezondheidszorg – Belangrijkste beroepen in de gezondheidszorg en hun wettelijke regeling – Wettelijke regeling van het verpleegkundig beroep <ul style="list-style-type: none"> – bescherming van het beroep – titelbescherming – verpleegkundige activiteiten. 	<ul style="list-style-type: none"> • Er wordt een theoretisch kader van de beroepsuitoefening in de gezondheidszorg aangeboden. De leerlingen dienen de belangrijkste beroepen in de gezondheidszorg hier in te plaatsen, en via opzoekingswerk in de bibliotheek hun kennis over de wettelijke regelingen te verrijken. • Gastspreker : hoofd van een verpleegkundig departement die de wettelijke regeling van het verpleegkundig beroep toelicht.

Doelstellingen	D	B/U	Leerinhouden	Pedagog. Didactische. wenken en middelen
<p>gezondheidszorg omschrijven.</p> <ul style="list-style-type: none"> • De wettelijke regeling van het verpleegkundig beroep in het algemeen weergeven. • Weten hoe het verpleegkundig beroep beschermd wordt. • De wettelijke regeling i.v.m. de titelbescherming weergeven. • Weten welke de verpleegkundige activiteiten volgens de wet zijn. <p>Zijn</p> <ul style="list-style-type: none"> • Respect hebben voor de andere beroepen in de gezondheidszorg. • Zich bewust zijn van de impact van de wettelijke regeling van het verpleegkundig beroep. 		<p>B</p> <p>B</p> <p>B</p> <p>B</p> <p>B</p> <p>B</p>		
<p>Kennen/kunnen</p> <ul style="list-style-type: none"> • Uitleggen waarom een statuut zo belangrijk is. • Het doel van de wet op de uitoefening van de Verpleegkunde uitleggen. • De inhoud van de Wet op de uitoefening van Verpleegkunde kennen. • De wettelijke organen waarin het verpleegkundig beroep bij de wet vertegenwoordigd wordt kennen. <p>Zijn</p> <ul style="list-style-type: none"> • Zich ervan bewust zijn dat het verpleegkundig beroep door de wet 		<p>B</p> <p>B</p> <p>B</p> <p>B</p> <p>B</p>	<p>De wettelijke regeling van het verpleegkundig beroep</p> <ul style="list-style-type: none"> – Inleiding. – Statuut van de verpleegkundige en de wet op de uitoefening van de verpleegkunde. – Het doel van de Wet op de uitoefening van de Verpleegkunde. – De inhoud van de wet op de uitoefening van de verpleegkunde. – De vertegenwoordiging van het verpleegkundig beroep. 	<ul style="list-style-type: none"> • Via groepsworkdienen de leerlingen één aspect van de wettelijke regeling van het verpleegkundig beroep verder uit te werken, en dit aspect klassikaal naar voor te brengen. • De leraar biedt hier ondersteuning en helpt de leerlingen wegwijs te maken in de wettelijke regeling. • De leerlingen dienen gebruik te maken van voldoende informatiebronnen : handboeken, cursusmateriaal, vaktijdschriften, Belgisch Staatsblad,... .

Doelstellingen	D	B/U	Leerinhouden	Pedagog. Didactische. wenken en middelen
<p>beschermd wordt.</p> <ul style="list-style-type: none"> Zich ervan bewust zijn dat er wettelijk een aantal beschermingsfactoren zijn die de rechten en plichten van een verpleegkundige weergeven.. 		B		
<p>Kennen/Kunnen</p> <ul style="list-style-type: none"> Kennismaking met het Sociaal Recht in het algemeen. Een omschrijving geven van sociale wetgeving. <p>Een beknopte indeling van sociale wetgeving geven.</p>		B B B	<p>Sociaal recht</p> <p>Inleidende begrippen</p> <ul style="list-style-type: none"> – begrip sociale wetgeving – indeling 	<ul style="list-style-type: none"> De begrippen sociaal recht en sociale wetgeving kunnen in een kringgesprek verduidelijkt worden, gesteund op ervaringen van de leerlingen met deze materie.
<p>Kennen / Kunnen</p> <ul style="list-style-type: none"> Kennismaking met de verschillende soorten wetten die tot het sociaal recht voor werknemers behoren. Een omschrijving geven van een A.O. , en de essentiële kenmerken opnoemen. Een indeling van een A.O. geven. Weergeven wat er door een A.O. geregeld wordt. De wettelijke regeling van het ontstaan van een A.O. weergeven, evenals de schorsing en de beëindiging van een A.O. Weten wat een A.O. met proefbeding is. Beknopt kunnen weergeven wat een leerovereenkomst is. <p>Zijn</p>		B B B B B B	<p>Tewerkstelling in het kader van een arbeidsovereenkomst</p> <ul style="list-style-type: none"> – Rechten en plichten van de werkgever en de werknemer – Arbeidsovereenkomst – Wettelijke regeling van de arbeidsovereenkomst(A.O.). – Leerovereenkomst 	<ul style="list-style-type: none"> Vertrekken vanuit de eigen ervaringen van een stagecontract (zie bijlage stagemap): het aangaan van een leerovereenkomst. De leerlingen krijgen een overzicht van de rechten en plichten van de werknemer (en werkgever), gekoppeld aan voorbeelden uit de verpleegkundige beroepspraktijk. Illustreren van een wettelijke regeling van de arbeidsovereenkomst aan de hand van een voorbeeld.

Doelstellingen	D	B/U	Leerinhouden	Pedagog. Didactische. wenken en middelen
<ul style="list-style-type: none"> Zich bewust zijn van het feit dat er bij een tewerkstelling als werknemer een aantal wettelijke regels gelden waaraan beide partijen zich dienen te houden. 		B		
<p>Kennen Kunnen</p> <ul style="list-style-type: none"> Kennismaking met een aantal wettelijke bepalingen die de werknemer moeten beschermen tijdens het werk. Een omschrijving geven van het arbeidsreglement. De inhoud kennen van een arbeidsreglement. Kennismaking met het wettelijk aspect van het loon van de werknemer. Weergeven hoe het loon van de werknemer gevormd wordt. De wettelijke regeling weergeven hoe het loon van de werknemer beschermd en uitbetaald wordt. Kennismaking met de inhoud van de arbeidswet. De inhoud van de arbeidswet weergeven, met inbegrip van een aantal facetten ter bescherming van de werknemer. De wettelijke regeling van elk facet aanhalen en uitleggen. <p>Zijn</p> <ul style="list-style-type: none"> Ervaren dat er bij een tewerkstelling als 		B B B B B B B B B	<p>Bescherming van de werknemer tijdens het werk</p> <ul style="list-style-type: none"> Het arbeidsreglement Het loon van de werknemer De arbeidswet 	<ul style="list-style-type: none"> Gastspreker : hoofd van een personeelsdienst van een private of openbare instelling die het arbeidsreglement zal toelichten. Aan de hand van enkele voorbeelden van loonuitreksels het loon van de werknemer bespreken.

Doelstellingen	D	B/U	Leerinhouden	Pedagog. Didactische. wenken en middelen
<p>werknemer een aantal wettelijke bepalingen zijn die hen beschermen tijdens het werk.</p> <ul style="list-style-type: none"> Zich ervan bewust zijn dat de verschillende facetten binnen de arbeidswet belangrijk zijn bij de tewerkstelling als werknemer. 		B		
<p>Kennen/Kunnen</p> <ul style="list-style-type: none"> Kennismaking met de sociale zekerheid in het algemeen; De werking van de sociale zekerheid beknopt uitleggen. De structuur van de sociale zekerheid omschrijven. De verschillende aspecten van de ziekteverzekering opsommen en toelichten. De taken en doelstellingen van de sociale zekerheid en de ziekteverzekering opnoemen en toelichten. De terugbetalingsmechanismen van de ziekteverzekering toelichten. <p>Zijn</p> <ul style="list-style-type: none"> Bewust zijn van het belang van de sociale zekerheid. 		B B U B B B	<p>Bescherming van de werknemers buiten het werk De sociale zekerheid</p>	<ul style="list-style-type: none"> De leraar kan gebruik maken van een lessenpakket van een mutualiteit over de sociale zekerheid ("Bram roeit met eigen riemen"). Dit pakket omvat een brochure, transparanten en een videofilm. Bezoek aan een mutualiteit. Onderwijsleergesprek over eigen ervaringen met de mutualiteit. Bespreken van de diverse formulieren van de mutualiteit, zoals de lidmaatschapskaart, het lidmaatschapsboekje, kleefvignetten, ... Bespreken van actuele veranderingen i.v.m. de sociale zekerheid en ziekteverzekering . Maandbladen van mutualiteiten.
<p>Kennen/Kunnen</p> <ul style="list-style-type: none"> Kennismaking met het Collectief Arbeidsrecht. Kennismaking met de vakorganisaties 		B U	<p>Collectief arbeidsrecht</p> <ul style="list-style-type: none"> Syndicale Vrijheid Vakorganisaties Collectief overleg 	<ul style="list-style-type: none"> Kennismaking met vakorganisaties aan de hand van de actualiteit (recente betoging, staking,...). Discussievraag : "Arbeidsconflict en lid van de vakbond". Rollenspel van een collectief overleg.

Doelstellingen	D	B/U	Leerinhouden	Pedagog. Didactische. wenken en middelen
voor werknemers en werkgevers. <ul style="list-style-type: none"> • Kennismaking met het begrip “Collectief Overleg” en “Georganiseerd Collectief Overleg”. • Kennismaking met de collectieve arbeidsconflicten. • De verschillende vakorganisaties voor werknemers en werkgevers weergeven. • Uitleggen wat collectief overleg is. • Uitleggen wat georganiseerd collectief overleg is. • Weergeven wat collectieve arbeidsconflicten zijn en welke soorten er zijn. <p>Zijn</p> <ul style="list-style-type: none"> • Ervaren dat de wettelijke samenwerking tussen werkgevers en werknemers resulteert in collectief arbeidsrecht. 		U U B B B B B	– Collectieve arbeidsconflicten	
<p>Kennen/Kunnen</p> <ul style="list-style-type: none"> • Kennismaking met het begrip “zelfstandige activiteit”. • Leren dat er verplichtingen zijn op sociaal vlak. • Leren dat er verplichtingen zijn op fiscaal vlak. • Leren dat er verplichtingen zijn op vlak van ziekte- en invaliditeitsverzekering. • Weergeven wat het betekent een zelfstandige activiteit uit te oefenen. • De verplichtingen op sociaal vlak 		B B B B B B	<p>Tewerkstelling als zelfstandige</p> <ul style="list-style-type: none"> – Begrip “zelfstandige activiteit” – Verplichtingen op sociaal vlak – Verplichtingen op fiscaal vlak. – Verplichtingen in het kader van de ziekte-en invaliditeitsverzekering 	<ul style="list-style-type: none"> • Gastspreker : advocaat,... . – Toelichting over de verplichtingen. • Gastspreker : zelfstandige thuisverpleegkundige. – Praktische reflecties over het bijhouden van een verstrekkingsboek,.... . • Casuïstiek over de verplichtingen van een zelfstandige thuisverpleegkundige.

Doelstellingen	D	B/U	Leerinhouden	Pedagog. Didactische. wenken en middelen
<p>weergeven.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Weten welke stappen er dienen ondernomen te worden op sociaal vlak om als zelfstandige wettelijk in orde te zijn. • De verplichtingen weergeven op fiscaal vlak voor de zelfstandige verpleegkundige. • Weten welke de boekhoudkundige verplichtingen zijn. • De verplichtingen van de zelfstandige verpleegkundige weergeven in het kader van de ziekte-en invaliditeits- verzekering. • Weten hoe de aanvraag van een erkenningsnummer dient te gebeuren en dat er een persoonlijk verstrekkingsboek dient bijgehouden te worden. • Weten dat er getuigschriften voor verstrekte hulp dienen uitgeschreven. • Notie hebben van de bepalingen m.b.t. publiciteit en de verzekering burgerlijke aansprakelijkheid. <p>Zijn</p> <ul style="list-style-type: none"> • Zich bewust zijn van de draagwijdte van de zelfstandige activiteit en de hieraan verbonden verplichtingen. 		<p>U</p> <p>U</p> <p>U</p> <p>B</p> <p>B</p> <p>B</p> <p>B</p> <p>B</p>		
<p>Kennen</p> <ul style="list-style-type: none"> • Inzicht verwerven in de ethische aspecten van het beroepsgeheim in het psychiatrisch werkveld. • Mogelijke conflicten die kunnen optreden bij het toepassen van het beroepsgeheim 	<p>Dps</p> <p>Dps</p>	<p>B</p> <p>B</p>	<p>SPECIFIEKE DEONTOLOGISCHE THEMA'S PSYCHIATRIE</p> <p>Het beroepsgeheim toegepast in de psychiatrie</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Vakoverschrijdend samenwerken met: <ul style="list-style-type: none"> – Psychiatrische Verpleegkunde – de module "Ethische en sociologische aspecten van de Gezondheidszorg". • Casuïstiek over het beroepsgeheim in de psychiatrie en nabespreking.

Doelstellingen	D	B/U	Leerinhouden	Pedagog. Didactische. wenken en middelen
benoemen. <ul style="list-style-type: none"> • Toelichten hoe het beroepsgeheim wordt toegepast in de psychiatrie. Kunnen <ul style="list-style-type: none"> • Het beroepsgeheim toepassen in verschillende situaties Zijn <ul style="list-style-type: none"> • Het beroepsgeheim in zijn praktijkuitoefening integreren. 	Dps	B		<ul style="list-style-type: none"> • Rollenspel : beroepsgeheim leren toepassen in verschillende situaties.
Kennen : <ul style="list-style-type: none"> • De verschillende domeinen waarover informatie verstrekt kan worden benoemen. • Het proces van informatieverstrekking toelichten. • De grondhoudingen van informatieverstrekking verduidelijken. Kunnen : <ul style="list-style-type: none"> • Met informatieverstrekking omgaan naar alle betrokkenen in het hulpverleningsproces. Zijn <ul style="list-style-type: none"> • Zich bewust zijn van het belang van 	Dps	B	Het verstrekken van informatie in de psychiatrie <ul style="list-style-type: none"> – Inhoud van informatie – Wat is informatieve houding – Hoe omgaan met inzagerecht in het dossier – Practische reflecties 	<ul style="list-style-type: none"> • Discussie : "Informatierecht". • Rollenspel • Casuïstiek "Hoe omgaan met het inzagerecht in het patiëntendossier ?"

Doelstellingen	D	B/U	Leerinhouden	Pedagog. Didactische. wenken en middelen
informatieverstrekking op een correcte wijze				
Kennen <ul style="list-style-type: none"> De verschillende soorten van macht omschrijven De verschillende soorten van macht die voorkomen in de psychiatrie verklaren Kunnen <ul style="list-style-type: none"> Op een gepaste wijze met positieve machtsuitoefening omgaan Zijn <ul style="list-style-type: none"> Zich bewust zijn van de impact van machtgebruik in de psychiatrische hulpverlening. 	Dps Dps	B B	Psychiatrische verpleegkunde en macht. <ul style="list-style-type: none"> – Wat is macht ? – Machtsverschijnselen en middelen in de psychiatrie. – Machtsuitoefening en beroepsprofiel. 	<ul style="list-style-type: none"> Rollenspel over machtsuitoefening. Groepsdiscussie over machtsverschijnselen in de psychiatrische hulpverlening.
Kennen <ul style="list-style-type: none"> De factoren die een rol spelen in het optimaliseren van de privacy van de patiënt benoemen De verschillen benoemen in verband met de rechten van de patiënt om behandeling te accepteren of te weigeren. Een verband leggen tussen de wet op privacy en de toepassing in de psychiatrie Kunnen <ul style="list-style-type: none"> Info geven over de rechtspositie van de 	Dps Dps Dps	B B B	De rechten van de patiënt in de psychiatrie <ul style="list-style-type: none"> – Opname – Zorgvuldige dienstverlening en privacy – Tolerantie en de rechten van de patiënt – Wet op privacy en de toepassing in de psychiatrie 	<ul style="list-style-type: none"> Via onderwijsleergesprek kennis maken met de bijzondere opnemingen in psychiatrische instellingen en tussen zelfbeschikking en bescherming. Groepsdiscussie : "Vrijheid in gebondenheid".

Doelstellingen	D	B/U	Leerinhouden	Pedagog. Didactische. wenken en middelen
patiënt. <ul style="list-style-type: none"> Op gepaste wijze omgaan met de reacties van de patiënt betreffende zijn rechtspositie. 	Dps	B		
Zijn <ul style="list-style-type: none"> Respect opbrengen voor de rechten van de patiënt in de psychiatrische hulpverlening. 	Dps	B		
Kennen <ul style="list-style-type: none"> Verklaren wat burn-out is. De oorzaken en de gevolgen van burn-out toelichten. De verschillende preventieve middelen op alle niveau's verduidelijken. De symptomen van burn-out herkennen. 	Dps Dps Dps Dps	B B B B	Burn out <ul style="list-style-type: none"> Definitie en ontstaansmechanismen Oorzaken van burn-out De gevolgen van burn-out Preventieve maatregelen vanuit het beleid Preventieve maatregelen op afdelingsniveau Preventieve maatregelen op het niveau van het individu 	<ul style="list-style-type: none"> Burn-out is een veel voorkomend nevenverschijnsel bij psychiatrische verpleegkundigen. Het is belangrijk de leerlingen hier reeds mee te confronteren (via praktijkvoorbeelden) en hun tips ter preventie te geven. Rollenspel : toepassen van preventieve maatregelen op individueel niveau.
Kunnen <ul style="list-style-type: none"> Omgaan met strategieën om burn-out te voorkomen 	Dps	B		
Zijn <ul style="list-style-type: none"> Zich bewust zijn van de verschillende factoren in verband met burn-out Bereidheid tonen om zich te wapenen tegen burn-out. 	Dps Dps	B B		
Kennen <ul style="list-style-type: none"> Het begrip seksualiteit in zijn brede 	Dps	B		
			Seksualiteit in de psychiatrie <ul style="list-style-type: none"> definiëring van het begrip seksualiteit in de psychiatrie 	<ul style="list-style-type: none"> Videofilm over seksualiteit in de psychiatrie. Via gevallenstudies leren omgaan met de seksualiteitsbeleving van de patiënt.

Doelstellingen	D	B/U	Leerinhouden	Pedagog. Didactische. wenken en middelen
context omschrijven <ul style="list-style-type: none"> • De verschillende situaties benoemen waarin seksualiteit aan bod komt • De ethische benadering omschrijven <p>Kunnen</p> <ul style="list-style-type: none"> • Op een gepaste manier omgaan met sexualiteitsbeleving van de patiënt in de psychiatrische hulpverlening. <p>Zijn</p> <ul style="list-style-type: none"> • Bereid zijn om zich integer op te stellen tegenover de sexualiteitsbeleving van de psychiatrische patiënt. 	Dps Dps Dps Dps	B B B B	<ul style="list-style-type: none"> – Voorkomen van seksualiteit in de psychiatrie - ethische aspecten – Seksualiteit en begeleiding 	